

Omvårdnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-10-03
ON/2024:86

Verksamhetsstöd till Seniorverkstan

Förslag till beslut

Omvårdnadsnämnden beslutar att Solna stad ingår ett samarbetsavtal med Sundbybergs stad avseende att årligen tillsammans bidra med verksamhetsstöd till ideella föreningen Seniorverkstan.

Sammanfattning

Seniorverkstan är en ideell förening i Sundbyberg med syftet att driva en snickeriverkstad för seniorer. Föreningen erbjuder seniorer möjlighet att delta i snickeriverksamhet och andra kreativa aktiviteter, med syftet att främja social samvaro och ett aktivt liv.

Solna stads omvårdnadsnämnd och Sundbybergs stads kultur- och fritidsnämnd har kommit överens om att dela på verksamhetsstödet utifrån andelen medlemmar boende i respektive kommun. Föreningen har 2024-08-15 totalt 50 medlemmar varav 7 är bosatta i Solna och 31 i Sundbyberg.

För att Solna stad och Sundbybergs stad ska ge detta bidrag får inte föreningens medlemmar från Solna stad och Sundbybergs stad tillsammans understiga 40 medlemmar. Om detta sker har bidragsgivarna rätt att minska bidraget.

Överenskommelsen stärker samverkan mellan kommunerna och bidrar till att uppfylla kommunens mål om ett aktivt och inkluderande samhälle för alla invånare.

Förvaltningen ser stora fördelar med att samnyttja lokaler för snickeri och träslöjd och samtidigt skapa ett bredare sammanhang för seniorer intresserade av snickeri i Solna och Sundbyberg.

Genom större lokaler med goda möjligheter för snickeri skulle det även kunna locka nya intresserade till föreningen, från både Solna och Sundbyberg.

Bakgrund

Sedan många år tillbaka har Sockerbiten i Ritorp varit en plats för seniorverksamhet genom seniorträffen. På senare år har verksamheten begränsats till enbart föreningsverksamhet där finska föreningen och föreningen Snick nyttjat lokalen/snickeriet. Förvaltningen lämnar lokalen 31 december 2024.

Alternativa möjligheter till snickeri i skolornas träslöjdslokaler är kraftigt begränsade. Förvaltningen blev varse att den ideella föreningen Seniorverkstan (tidigare Gubbverkstan) med

säte i Sundbyberg planerade att inta nya och större lokaler. Den tilltänkta lokalen ligger placerad nära kommungränsen på Tulegatan 13 i Sundbyberg.

Helena Åman
Förvaltningschef

Frida Wagman
Verksamhetschef
Förebyggande verksamhet

Omvårdnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-10-02
ON/2023:1

Delårsrapport per augusti 2024

Förslag till beslut

Omvårdnadsnämnden tar del av delårsrapport per augusti 2024.

Sammanfattning

Arbetet med nämndmål och nämnduppdrag pågår enligt plan.

Nämndens ansvarsområden präglas av ett omfattande utvecklingsarbete, grundat i nämndmål och förändringar i omvärlden.

Fokus på omställningen till en God och nära vård och omsorg (GNVO) har påbörjats under året, och arbetet har påbörjats att hantera också omställningen till den nya socialtjänstlagen, som preliminärt träder i kraft under 2025. Omställningarna genomförs i hög grad i samverkan med socialnämnden och andra berörda nämnder. Ytterligare exempel på direkt samverkan berör en säkrad krisberedskap inom socialtjänsten och implementering av systemstöd för systematiskt kvalitetsarbete.

Nämnden genomför fortsatt flera aktiviteter inom kompetensområdet. Kompetensmodeller för äldreområdet är under framtagning och en kompetensstrategi förbereds inom funktionshinderområdet. Kompetenssatsningar genomförs bland annat rörande Äldreomsorgslyftet, språkområdet och metodutbildningar, till stor del finansierat av statsbidrag. Ett arbete är igångsatt kring framtidens kompetensförsörjning, omfattande bland annat samverkan med utbildningsanordnare, Vård- och omsorgscolleg, utveckling av arbetsplatsen och projekt kring ett hållbart arbetsliv.

Nämnden är aktiv i Hagalundslyftet på flera sätt, både genom ordinarie verksamheter och aktiv medverkan i olika satsningar, i samverkan med staden och berörda nämnder. Trygghetsarbetet har varit i fokus under året. Nämnden har under året haft ett tydligt fokus på att utveckla det förebyggande arbetet, kopplat till bland annat seniorträffar och boenden. Verksamheten med välfärdsbiblioteket fortsätter och utvecklas kontinuerligt i syfte minska risken för ett digitalt utanförskap för stadens seniorer.

Stamreovering på vård- och omsorgsboendet Berga har hanterats under året och kommer att fortsatt vara viktiga att planera och genomföra, med aktiviteter på Berga och på Skoga. Serviceboendet inom LSS på Solnavägen är fullt igångsatt och gruppboendet inom LSS på Gröngölingsgatan planeras för uppstart under 2025.

Uppdraget rörande anhörigpolicy är slutfört och presenterat för nämnden i februari. Policyn implementeras i verksamheten med början under hösten 2024. Uppdraget rörande genomlysning

av hemtjänsten är slutförd och presenterad för nämnden i juni. En fortsatt implementering av en förnyad hemtjänstmodell med grund i genomlysningen förbereds för start under 2025.

Arbetet att minska den besvärande ensamheten för äldre i Solna har fortsatt under året, bland annat genom utvecklingen av den förebyggande verksamheten och aktiviteter i stadens vård- och omsorgsboenden och hemtjänst.

Målet att erbjuda fler medarbetare möjlighet till heltid har intensifierats och översyn av tillämpning av systemstöd pågår.

Nämndens nettokostnader uppgår till 624 mkr vilket är en ökning med 12,4 mkr (2 %) jämfört med föregående år. Förändringen i perioden förklaras av indexering mellan åren och högre kostnad inom LSS utifrån uppstart av nytt LSS serviceboende och omställning till nya lokaler inom LSS gruppboende.

Periodens budgetavvikelse 26,5 mkr (4,7 %) förklaras av lägre volym inom särskilt boende och lägre kostnad för utskrivningsklara patienter i kombination med att kostnader för indexering av avtal- och säsongpåverkan ej har fallit ut i perioden, vilket är en förklaring till att nämnden har en lägre kostnadsnivå i jämförelse med linjärt budgetutfall.

Omvårdnadsnämndens prognos avviker positivt med 21,2 mkr (2,2 %) vilket i huvudsak förklaras av lägre volym och lägre kostnad för utskrivningsklara patienter inom särskilt boende och högre kostnad inom LSS för flytt till andra lokaler.

Omvårdnadsnämnden har inte gjort några investeringar hittills i år, men bedömer att nämndens utfall för året kommer ligga i nivå med budget.

Helena Åman
Förvaltningschef

Veronica Hässelborg
Chefscontroller

SOLNA STAD

Delårsrapport per augusti 2024

OMVÅRDNADSNÄMNDEN

ON/2023:1, behandlas på omvårdnadsnämnden den 22 oktober 2024.

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse.....	3
Sammanfattning.....	3
Händelser av väsentlig betydelse.....	4
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	4
Mål och uppdrag.....	5
Tvärsektoriella frågor.....	8
Ekonomisk analys.....	10
Väsentliga personalförhållanden.....	12
Förväntad utveckling.....	14
Konkurrensutsättning.....	16
Intern kontroll.....	16

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Arbetet med nämndmål och nämnduppdrag pågår enligt plan.

Nämndens ansvarsområden präglas av ett omfattande utvecklingsarbete, grundat i nämndmål och förändringar i omvärlden.

Fokus på omställningen till en God och nära vård och omsorg (GNVO) har påbörjats under året, och arbetet har påbörjats att hantera också omställningen till den nya socialtjänstlagen, som preliminärt träder i kraft under 2025. Omställningarna genomförs i hög grad i samverkan med socialnämnden och andra berörda nämnder. Ytterligare exempel på direkt samverkan berör en säkrad krisberedskap inom socialtjänsten och implementering av systemstöd för systematiskt kvalitetsarbete.

Nämnden genomför fortsatt flera aktiviteter inom kompetensområdet. Kompetensmodeller för äldreområdet är under framtagning och en kompetensstrategi förbereds inom funktionshinderområdet. Kompetenssatsningar genomförs bland annat rörande Äldreomsorgslyftet, språkområdet och metodutbildningar, till stor del finansierat av statsbidrag. Ett arbete är igångsatt kring framtidens kompetensförsörjning, omfattande bland annat samverkan med utbildningsanordnare, Vård- och omsorgscollege, utveckling av arbetsplatsen och projekt kring ett hållbart arbetsliv.

Nämnden är aktiv i Hagalundslyftet på flera sätt, både genom ordinarie verksamheter och aktiv medverkan i olika satsningar, i samverkan med staden och berörda nämnder. Trygghetsarbetet har varit i fokus under året. Nämnden har under året haft ett tydligt fokus på att utveckla det förebyggande arbetet, kopplat till bland annat seniorträffar och boenden. Verksamheten med välfärdsbiblioteket fortsätter och utvecklas kontinuerligt i syfte minska risken för ett digitalt utanförskap för stadens seniorer.

Stamreovering på vård- och omsorgsboendet Berga har hanterats under året och kommer att fortsatt vara viktiga att planera och genomföra, med aktiviteter på Berga och på Skoga. Serviceboendet inom LSS på Solnavägen är fullt igångsatt och gruppboendet inom LSS på Gröngölingsgatan planeras för uppstart under 2025.

Uppdraget rörande anhörigpolicy är slutfört och presenterat för nämnden i februari. Policyn implementeras i verksamheten med början under hösten 2024. Uppdraget rörande genomlysning av hemtjänsten är slutförd och presenterad för nämnden i juni. En fortsatt implementering av en förnyad hemtjänstmodell med grund i genomlysningen förbereds för start under 2025.

Arbetet att minska den besvärande ensamheten för äldre i Solna har fortsatt under året, bland annat genom utvecklingen av den förebyggande verksamheten och aktiviteter i stadens vård- och omsorgsboenden och hemtjänst.

Målet att erbjuda fler medarbetare möjlighet till heltid har intensifierats och översyn av tillämpning av systemstöd pågår.

Nämndens nettokostnader uppgår till 624 mkr vilket är en ökning med 12,4 mkr (2 %) jämfört med föregående år. Förändringen i perioden förklaras av indexering mellan åren och högre kostnad inom LSS utifrån uppstart av nytt LSS serviceboende och omställning till nya lokaler inom LSS gruppboende.

Periodens budgetavvikelse 26,5 mkr (4,7 %) förklaras av lägre volym inom särskilt boende och lägre kostnad för utskrivningsklara patienter i kombination med att kostnader för indexering av avtal- och säsongpåverkan ej har fallit ut i perioden, vilket är en förklaring till att nämnden har en lägre kostnadsnivå i jämförelse med linjärt budgetutfall.

Omvårdnadsnämndens prognos avviker positivt med 21,2 mkr (2,2 %) vilket i huvudsak förklaras av lägre volym och lägre kostnad för utskrivningsklara patienter inom särskilt boende och högre kostnad inom LSS för flytt till andra lokaler.

Omvårdnadsnämnden har inte gjort några investeringar hittills i år, men bedömer att nämndens utfall för året kommer ligga i nivå med budget.

Händelser av väsentlig betydelse

Nämnden är aktiv i Hagalundslyftet på flera sätt. Ordinarie verksamheter bidrar genom bland annat seniorträffen Ankaret på Hagalundsgatan, med aktiviteter i närområdet, Sunnanskolan och i Olle Olsson-huset. Samverkan sker med kultur- och fritidsnämnden kring planerna för kulturkvarteret och med föreningen Ett levande Hagalund och Platssamverkan Hagalund. Med grund i stadens övergripande riktlinjer och resurser har nämnden utvecklat trygghetsarbetet för personer i Hagalund liksom i Bagartorp.

Nämnden har under året haft ett tydligt fokus på att utveckla det förebyggande arbetet. Träffpunkt för Seniorer Gunnarbo har öppnat i Bagartorp. Under året har Bollens seniorträff avvecklats till följd av ombyggnationer i området. Samverkan med Signalisten har påbörjats för att utveckla aktiviteter på seniorboenden som finns i Solna. Samverkan har inletts på Palsternackan och kommer att fortsätta med Bergshamra när detta står klart.

Stamreoveringen av vård- och omsorgsboendet Bergas A-del färdigställs under oktober och verksamheten i B-delen flyttas då över till den nyreoverade delen. B-delen kommer sedan att stamreoveras med beräknad inflyttning sommaren 2026. Behovet av stamreovering på vård- och omsorgsboendet Skoga har efter översyn bedömts som aktuellt och kommer att projekteras under kommande år.

Serviceboendet inom LSS på Solnavägen är fullt igångsatt i egen regi. Gruppboendet inom LSS på Gröngölingsgatan planeras för uppstart i egen regi under 2025.

Uppdraget rörande anhörigpolicy, i samverkan med socialnämnden, är slutfört och presenterat för nämnden i februari. Policyn implementeras i verksamheten med början under hösten 2024.

Uppdraget rörande genomlysning av hemtjänsten är slutförd och presenterad för nämnden i juni. En fortsatt implementering av en förnyad hemtjänstmodell med grund i genomlysningen förbereds för start under 2025.

Nämnden har infört ett nytt dialogforum där chefer från avdelningar och utförare, i egen och extern regi, samlas en gång per halvår för att ta del av nämndens utvecklingsarbete. Forumet är också en plats för dialog och utbyte, med fokus på aktuella frågor. Under 2024 har trygghet och kvalitetsarbete varit i fokus.

Nämndens uppföljningsplan har reviderats inför 2024, vilket innebär en mer dynamisk löpande anpassning av uppföljningen, kopplat till bland annat risk grundat i synpunkter och klagomål, avvikelshantering samt fler anmälda och oanmälda besök i verksamheten. Planen är också utökad till att omfatta myndighetsutövning.

Omvårdnadsnämnden har i samverkan med socialnämnden under året sett över krisberedskapen inom socialtjänsten, finansierat av statsbidrag. Arbetet säkerställer följsamhet till stadens övergripande anvisningar, säkrar kunskap i verksamheten om gällande rutiner, tränar beredskap på ledningsnivå och tar fram handlingsplan för att säkra fortsatt kontinuitet.

Nämndens kvalitetsdeklarationer kommer att ses över under hösten för eventuell revidering. Kvalitetsdeklarationerna ligger till grund för riktlinjer och åtaganden som styr verksamheten.

Nämnden arbetar kontinuerligt med att hantera synpunkter/felanmälan och klagomål för en kontinuerlig kvalitets- och verksamhetsförbättring.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Målstyrningen omfattar en vision, fyra stadsövergripande mål, finansiella mål samt nämndmål och uppdrag till nämnderna. Den årliga verksamhetsplanen och budgeten kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt i kommunfullmäktiges verksamhetsplan och budget, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån beslutade ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta

verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetarens ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april (budgetuppföljning per april), 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Omvårdnadsnämndens ansvarsområden

Omvårdnadsnämnden ansvarar för stadens äldreomsorg samt för omsorg om personer med funktionsnedsättning. Ansvarsområdet omfattar myndighetsutövning och verksamheterna styrs i stor utsträckning av socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Bland de verksamheter som nämnden ansvarar för finns boende, omsorg och service i ordinärt boende, daglig verksamhet, dagverksamhet, hälso- och sjukvård inom LSS-området med mera.

Mål och uppdrag

Kommunfullmäktige har i Solna stads verksamhetsplan och budget 2024 med inriktning för 2025-2026 beslutat om vision, övergripande mål samt nämndmål och uppdrag för nämnderna.

Nämndmål

Nämnden följer upp mål och uppdrag i budgetuppföljning per april, delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Måluppfyllelsen för nämndmålen bedöms genom en sammanvägning av genomförda aktiviteter och relevanta mått. Målen bedöms enligt:

Målet uppfylls i år

Målet uppfylls till stor del i år

Målet uppfylls delvis i år

Målet uppfylls inte i år

FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030 har 17 mål, som ska vara uppnådda till år 2030. Solna stad berörs i olika hög grad av målen. De mål som har störst bäring på nämnden är integrerade i nämndens mål och verksamhetens aktiviteter.

Bedömning av nämndmålen samt deras koppling till Agenda 2030 redovisas nedan.

Övergripande mål	Nämndmål
Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.	 Den besvärande ensamheten bland solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska. Mål 3 God hälsa och välbefinnande
Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.	 Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande. Mål 2 Ingen hunger Mål 10 Minskad ojämlikhet
	 Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden. Mål 10 Minskad ojämlikhet
	 Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro. Mål 2 Ingen hunger Mål 10 Minskad ojämlikhet

Den besvärande ensamheten bland solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska.

 Målet uppfylls till stor del i år

Brukarbedömningar inom äldreområdet för 2024 är genomförda, resultaten presenteras under Q4 och redovisas i årsredovisningen.

Förebyggande aktiviteter för alla äldre i Solna utvecklas och genomförs i förebyggande verksamhet, uppsökande verksamhet, hemtjänst, dagverksamhet samt vård- och omsorgsboende. Riktade aktiviteter planeras också med grund i statsbidrag.

Samverkan med bostadsstiftelsen Signalisten har påbörjats kring att skapa aktivitet i trygghetsboendets lokal, där de som hyresvärd finansierar en hälsopedagog från Humaniora att leda projektet.

Nya aktiviteter och arbetssätt har implementerats för att nå nya seniorer, bland annat genom ett utökat antal lärotillfällen i grupp, vilket möjliggjorts genom en utökad förebyggande verksamhet.

Med grund i uppföljningsplanen har dagverksamheterna hos alla utförare följts upp och handlingsplaner för utveckling har upprättats vid behov.

Förebyggande hembesök har genomförts enligt plan hos Solnas 80- och 90-åringar. Syftet med hembesöket är att informera om stadens utbud av service och aktiviteter och prata om hur man klarar sig själv i hemmet.

En arbetsgrupp har tillsatts i syfte att kartlägga vilka insatser som erbjuds idag för att motverka besvärande ensamhet inom nämndens ansvar, och hur arbetet kan utvecklas till att få effekt för alla äldre och personer med funktionsnedsättning i Solna. Resultat av förstudien med förslag på åtgärder presenteras under hösten 2024.

Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande.

 Målet uppfylls till stor del i år

Brukarbedömningar inom äldreområdet för 2024 är genomförda, resultaten presenteras under Q4 och redovisas i årsredovisningen.

Arbetet med att ta fram en kompetensmodell för undersköterskor inom äldreomsorg och för sjuksköterskor pågår, ett förslag kommer att presenteras under hösten 2024.

Utmaningar med undernäring inom äldreomsorgen kräver individuellt anpassade måltider för att främja hälsa och välbefinnande. Solna stad har utvecklat en strategi för hälsosam och hållbar mat, baserad på Livsmedelsverkets måltidsmodell, med syfte att förbättra folkhälsan och minska miljöpåverkan. Strategin betonar goda, näringsriktiga och miljösmarta måltider. Nämnden har genomfört en förstudie rörande måltidssituationen på vård- och omsorgsboenden som visade att de flesta boende var nöjda med maten, men att det fanns behov av förbättringar gällande näringsinnehållet och matsvinn. Variabilitet mellan boenden noterades särskilt kring miljö, möbler och belysning. Brister i följsamhet till egna rutiner identifierades också. För att stärka måltidssituationen rekommenderas implementering av måltidskonceptet på samtliga boenden, utbildning av personal inom matlagning och nutrition samt ökad medvetenhet kring matsvinn och effektivare rutiner. Plan för genomförande tas fram under hösten 2024 för genomförande under 2025.

Fokus på utveckling av social dokumentation är kommunicerat till alla avdelningar och utförare inom nämndens ansvar. För utförare är utgångspunkten de handlingsplaner som finns framtagna med grund i avtals- och verksamhetsuppföljning, och som alla utförare kontinuerligt arbetar med. Uppföljning av utfallet av ökat fokus på området kommer genomföras under 2025, för både myndighetsavdelning och utförare, i egen och extern regi.

Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden.

Målet uppfylls till stor del i år

Brukarbedömningar inom äldreområdet för 2024 är genomförda, resultaten presenteras under Q4 och redovisas i årsredovisningen.

Arbetet med att ta fram en kompetensmodell för undersköterskor inom äldreomsorg och för sjuksköterskor pågår, ett förslag kommer att presenteras under hösten 2024.

Fokus på utveckling av social dokumentation är kommunicerat till alla avdelningar och utförare inom nämndens ansvar. För utförare är utgångspunkten de handlingsplaner som finns framtagna med grund i avtals- och verksamhetsuppföljning, och som alla utförare kontinuerligt arbetar med. Uppföljning av utfallet av ökat fokus på området kommer genomföras under 2025, för både myndighetsavdelning och utförare, i egen och extern regi.

Upplägg för uppföljningen är framtagen och planeras genomföras under första halvåret 2025.

Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro.

Målet uppfylls till stor del i år

Brukarbedömningar inom funktionshinderområdet för 2023 presenterades i början av 2024. Resultaten visade på en försämring i utfallet för främst daglig verksamhet, gruppboenden och serviceboenden, rörande bland annat bemötande, kommunikation och trygghet. Utfallet resulterade i en åtgärdsplan, där alla utförare ålagts att särskilt utveckla dessa områden i sina verksamheter. Det försämrade utfallet har inte uppmärksammats i ordinarie uppföljning under 2023, men beaktas särskilt under årets uppföljning. Nämnden har beslutat att genomföra brukarbedömningen mer frekvent och den genomförs igen under hösten 2024 för att säkerställa att åtgärder haft effekt.

Fokus på utveckling av social dokumentation är kommunicerat till alla avdelningar och utförare inom nämndens ansvar. För utförare är utgångspunkten de handlingsplaner som finns framtagna med grund i avtals- och verksamhetsuppföljning, och som alla utförare kontinuerligt arbetar med. Uppföljning av utfallet av ökat fokus på området kommer genomföras under 2025, för både myndighetsavdelning och utförare, i egen och extern regi.

Arbetet med att ta fram strategi för kompetensutveckling för medarbetare inom funktionshinderomsorg påbörjas under hösten. Den utgår från strategi för kompetensutveckling inom äldreomsorg men anpassas för att bemöta LSS specifika utmaningar och förutsättningar, omfattningen av anpassningen har krävt ett större arbete som gör att ett förslag presenteras våren 2025. Därefter kommer en kompetensmodell för medarbetare inom funktionshinderomsorg att tas fram.

Arbetet är påbörjat under året med att utforska en ökad delaktighet i samhället för solnabor med funktionsnedsättning. Flera delar inom aktiviteten omfattar verksamhet som nämnden idag inte erbjuder, vilket kommer att fortsätta planeras med fokus på resurser för ett utökat innehåll i stöd och insatser, och tillhörande ansvar och organisation för utveckling och löpande drift.

Uppdrag

Kommunfullmäktiges beslutade uppdrag för nämnden följs främst upp i delårsrapport per augusti och i årsredovisningen. Status för uppdragen bedöms enligt:

- Uppdraget är slutfört
- Uppdraget pågår enligt plan
- Uppdraget pågår med avvikelse
- Uppdraget avbrutet eller har inte startat.

Bedömning av uppdragen redovisas nedan

Uppdrag
 Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att utarbeta en anhörigpolicy som klargör hur staden kan erbjuda stöd till anhöriga som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk, funktionsnedsatt eller äldre, och vad som krävs för att få tillgång till stödet.
 Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att genomföra en översyn av styrmodellen för hemtjänsten med inriktningen att skapa utrymme för den enskilde och biståndsbedömaren att planera beviljade insatser och tidsåtgång utifrån behov och önskemål.

Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att utarbeta en anhörigpolicy som klargör hur staden kan erbjuda stöd till anhöriga som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk, funktionsnedsatt eller äldre, och vad som krävs för att få tillgång till stödet.

- Uppdraget är slutfört.

Uppdraget att utarbeta en anhörigpolicy har slutförts i samarbete med socialnämnden. Omvårdnadsnämnden fick en presentation av förslaget i februari. Policyn har beslutats i kommunfullmäktige i april.

Omvårdnadsnämnden får i uppdrag att genomföra en översyn av styrmodellen för hemtjänsten med inriktningen att skapa utrymme för den enskilde och biståndsbedömaren att planera beviljade insatser och tidsåtgång utifrån behov och önskemål.

- Uppdraget är slutfört.

Översynen av styrmodellen för hemtjänst har genomförts och presenterades för omvårdnadsnämnden i juni.

Tväarsektoriella frågor

Solna stad har väl utvecklade metoder för att arbeta med de tvärasektoriella frågorna; internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt strategiskt miljö- och klimatarbete. Kommunstyrelsen, kommittéer och råd skapar tillsammans med stadsledningsförvaltningen förutsättningar för arbetet bland annat genom styrdokument, kunskapsuppbyggnad, erfarenhetsutbyte och samarbete. Nämnderna har uppdraget att använda de tvärasektoriella perspektiven för att utveckla den egna verksamheten och stödja nämndens måluppfyllelse. Det tvärasektoriella arbetet följs upp i delårsrapport och årsredovisning.

Internationellt

Nämndens internationella arbete används huvudsakligen som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling.

Omvårdnadsnämndens arbete med de internationella frågorna är bland annat kopplade till nämndmålen som inkluderar trygghet, bemötande och nöjdhet samt att motverka social isolering.

Långsiktiga relationer – framgångsfaktor i internationellt arbete

Nämnden deltar i Eurocities, Social Affairs Forum, framför allt i arbetsgruppen "Välbefinnande och åldrande". Deltagandet i arbetsgruppen ger större referensramar och perspektiv på arbetet som görs hemmavid. Det ger även möjlighet till inblick och bevakning av EU-frågor som kan vara relevanta för nämnden. Eurocities erbjuder också ett stort nätverk för kunskap- och erfarenhetsutbyte, ett sätt att öka kompetensen och professionalismen i den egna verksamheten. På sikt är det också ett sätt att synliggöra Solna i Europa.

Omvårdnadsförvaltningen representerar nämnden i såväl forumet, arbetsgruppen som i stadens interna Eurocitiesnätverk. Under året har ett arbetsgruppsmöte hållits i Amsterdam, nämnden medverkade digitalt vid detta tillfälle.

Fokus på verksamhets- och kvalitetsutveckling

Nämnden har, i samarbete med kommunstyrelsen, tagit emot ett studiebesök av en grupp studenter och professorer från Western University, Ontario, Kanada. Medarbetare från egen-regi verksamhet och privata utförare har bidragit med presentationer. Studiebesöken bygger på etablerade kontakter i respektive organisation och är återkommande.

Nämnden har deltagit på Social Affairs Forum samt arbetsgruppsmöte i Vantaa, Finland den 11-13 juni. Temat för forumet var medskapande av morgondagens städer och samverkan för social innovation. Som del av temat diskuterades hur banden kan stärkas mellan individ och samhälle, och hur medborgarengagemang kan öka, med exempel på aktivt arbete för social inkludering för personer med funktionsnedsättning.

Nämnden kommer att delta på Social Innovation Laboratory samt arbetsgruppsmöte i Turin, Italien den 18-20 september.

Stadens interna Eurocitiesnätverk träffas en gång i månaden där man bland annat förbereder och planerar deltagande i respektive arbetsgrupp samt följer upp vilka nya kunskaper, erfarenheter och kontakter deltagandet har givit och hur de ska spridas vidare såväl till nämndens olika verksamheter som till andra relevanta verksamheter i staden.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att alla medborgare ska få likvärdigt bemötande och service. Arbetet bidrar på detta sätt till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs det huvudsakliga likabehandlingsarbetet hittills under 2024.

Ett antal aktiviteter har genomförts inom myndighetsutövning för att förstärka barnrättsperspektivet. Rörande korttidsvistelse och korttids tillsyn inom LSS omfattar detta bland annat en förstärkt uppföljning och samverkan med utförare samt uppdaterade riktlinjer för handläggares verkställande av beslut.

Barnhandläggarna har genomfört Socialstyrelsens utbildning i alternativ och kompletterande kommunikation (AKK). Möjligheterna till hjälpmedel för kommunikation såsom chattfunktion och bildstöd har börjat undersökas. Skolbesök kommer att erbjudas av handläggarna för att få en bild över barnets behov när det bedöms vara av betydelse för utredningen.

Frukostmöten med Socialförvaltningens barn- och ungdomsenheten har återupptagits för att stärka relationerna över förvaltningsgränserna och förbättra samverkan kring barn och unga med funktionsnedsättning.

Anhörigpolicyn har antagits och presenterats för medarbetare och utförare inom nämndens ansvarsområde. Under hösten 2024 påbörjas arbetet med att implementera anhörigpolicyn i den löpande verksamheten.

En enkät har tagits fram för att undersöka enskildas upplevelse av bemötande från myndighetsavdelningen. Den första bemötandeenkäten skickades ut i maj 2024 och resultatet har sammanställts inför fortsatt handlingsplan med grund i utfallet.

Information om likabehandlingsarbete ingår som en naturlig del i introduktionen av nyanställda och som en grund i ledarskapsutbildningen i staden.

Upphandling enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) innebär för äldre och för personer med funktionsnedsättning en ökad valfrihet i valet av utförare av beviljade insatser.

Nämndens arbete för att öka hälsa, välbefinnande och livsglädje hos äldre fortsätter. Det sker bland annat genom samverkan med kultur- och fritidsnämndens verksamheter, frivilligorganisationer och andra volontärer och har

som syfte att bryta social isolering, ge social stimulans, erbjuda friskvård- och/eller kulturaktiviteter.

Digitala fixare är numer två personer, som ger stöd kring digitala tjänster och produkter som syftar till att underlätta vardagen. Fixarna har gjort hembesök, funnits tillgängliga på seniorträffar eller varit behjälpliga via telefon. Nämnden fortsätter arbetet med att erbjuda personer med demenssjukdom och deras anhöriga stöd för att motverka social isolering.

Digitala möten är en etablerad arbetsform inom och mellan organisationer, men erbjuds också som kontaktväg för kunder och brukare. Det är många som föredrar digitala kontakter framför fysiska och formerna är under utveckling.

Miljö och klimat

Nämndens miljöarbete utgår från den av kommunfullmäktige antagna miljöpolicyen med tillhörande miljöstrategi och klimatstrategi samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljöområdet under året utifrån miljöpolicyens fokusområden.

Kopplat till nämndmålet rörande solnabor på vård- och omsorgsboende har nämnden genomfört en förstudie kring måltidssituationen. Detta omfattar också miljöpåverkan. Möjlighet till förbättringar finns rörande matsvinn och materialåtervinning, och implementering av åtgärder omfattande bland annat ökad miljömedvetenhet planeras för 2025.

Nämnden planerar för att utveckla arbetet med att välja vegetariskt vid möten och planeringsdagar, samt att ta del av den interna stadsövergripande miljöutbildning som tas fram av stadens miljöstrateger.

Nämnden beaktar klimat, miljö och hållbarhet i de upphandlingar som ansvaras för eller medverkas i.

Omvårdnadsnämnden fortsätter också med översynen av nämndens användning av fordon i syfte att kartlägga förutsättningarna för en fossilbränslefri fordonsflotta senast 2030.

De genomförda aktiviteterna har bidragit till genomförande av Solna stads miljömål, under året särskilt kring måltidssituationen på vård- och omsorgsboende.

Ekonomisk analys

Driftredovisning

Verksamhetens nettokostnader uppgår till 624 mkr, vilket är en ökning med 12,4 mkr (2,0 %) jämfört med föregående år.

Nämndens intäkter visar en minskning med 1,3 mkr (1,2 %) jämfört med föregående år vilket förklaras enligt följande:

Taxor och avgifter har ökat med 1,7 mkr (7,9 %) och hyror och Arrenden med 1,3 % på grund av årlig prisjustering. Bidrag har minskat med 5,9 mkr (12,8 %) vilket förklaras av lägre belopp för riktade stadsbidrag jämfört med föregående år. Försäljning av verksamhet visar 0,3 mkr högre utifrån ökad vidarefakturering och övriga intäkter har ökat med 1,3 mkr (8,6 %) på grund av prisjustering och fler omsorgstagare inom hemtjänsten.

Nämnden har 11,1 mkr (1,5 %) i ökad kostnad jämfört med föregående år, vilket förklaras nedan.

Nämndens personalkostnader har ökat med 12,8 mkr (6,5 %) vilket förklaras av årlig lönerrevision i kombination med fler tillsatta tjänster inom Humaniora hemtjänst utifrån ökad volym i kombination med uppstart av en ny LSS servicebostad. Köp av verksamhet har minskat med 2,4 mkr (0,5 %) på grund av minskat antal omsorgstagare inom hemtjänsten i kombination med färre brukare inom särskilt boende. Lokalkostnader har minskat med 1,0 mkr (1,7 %) på grund av en kreditpost från en tidigare period. Kapitalkostnader har minskat med 0,1 mkr och övriga kostnader visar en ökning med 1,9 mkr (5,6 %) vilket förklaras av prisjusteringar och ökad kostnad för kurser och konferenser.

Nämndens budgetavvikelse uppgår till 26,5 mkr (4,2 %) i lägre nettokostnad vilket förklaras enligt följande:

Taxor och avgifter 1 mkr (4,4 %) har en positiv avvikelse på grund av prisjusteringar och fler omsorgstagaren inom hemtjänst. Hyror och arrenden ligger i nivå med budget och bidrag visar 10,6 mkr (23 %) lägre intäkter och förklaras av att nämnden inte har tilldelats medel i samma nivå som budgeterats. Försäljning av verksamhet visar 1 mkr högre intäkter och övriga intäkter ger 1,4 mkr högre utifrån högre kostnadsutveckling inom hemtjänst.

Personalkostnader visar 9,4 mkr (4,7 %) i högre kostnad jämfört med budget, vilket förklaras av fler anställda inom Humaniora hemtjänst utifrån fler omvårdnadstagare, omstrukturering av lokaler inom LSS och stimulansbidrag jämfört med budgeterad nivå. Köp av verksamhet har 45,3 mkr lägre kostnad jämfört med budget vilket bland annat beror på lägre kostnad för hemtjänst, stagnerad volymökning inom särskilt boende och utebliven kostnadsökning för utskrivna patienter. Övriga kostnader avviker med 2,6 mkr (7,8 %) vilket i huvudsak beror på högre kostnad för bostadsanpassning och kurser och konferenser jämfört med budgeterad nivå.

Resultaträkning (mkr)	2024	2023	% 24/23	Budget- avvikelse	Årsbudget	Årsprognos	Prognos- avvikelse
Taxor och avgifter	23,1	21,4		1,0	33,2	34,7	1,5
Hyror och arrenden	25,4	24,1		0,0	38,0	38,5	0,5
Bidrag	41,2	51,8		-15,3	84,7	70,6	-14,1
Försäljning av verksamhet	1,3	1,0		1,0	0,3	1,5	1,2
Övriga intäkter	16,5	15,2		1,4	22,6	24,7	2,1
Summa intäkter	107,4	113,4	-5,3 %	-11,9	178,9	170,0	-8,9
Personalkostnader	-207,7	-194,9		-9,4	-297,5	-311,5	-14,0
Köp av verksamhet/tjänster	-436,3	-439,2		45,8	-723,2	-671,9	51,3
Lokalkostnader	-55,6	-56,6		0,3	-83,9	-87,0	-3,1
Kapitalkostnader	-0,3	-0,4		0,0	-0,5	-0,5	0,0
Övriga kostnader	-31,5	-33,8		1,6	-49,5	-53,6	-4,1
Summa kostnader	-731,4	-725,0	0,9 %	38,3	-1 154,6	-1 124,5	30,1
Verksamhetens nettokostnader	-624,0	-611,6	2,0 %	26,5	-975,7	-954,5	21,2

Nämndens helårsprognos ger en positiv avvikelse motsvarande 21,2 mkr (2,2 %) i förhållande till budget utifrån att intäkterna ger 8,8 mkr lägre än budgeterad nivå vilket i huvudsak förklaras av lägre utbetalning av stadsbidrag.

Personalkostnader kommer avvika negativt med 14 mkr beroende på högre kostnad inom hemtjänst utifrån ökad volym, högre lönenivå och påverkan av omställning till andra lokaler inom LSS gruppboende. ett högre löneavtal för fackförbundets kommunals medlemmar i kombination med ökad bemanning för omsorgstagare med större omvårdnadsbehov.

Köp av verksamhet avviker positivt med 51,3 mkr vilket förklaras av stagnerad volymökning inom särskilt boende i kombination med lägre kostnad för utskrivningsklara patienter. Lokalkostnader kommer ha en högre kostnadsnivå utifrån renovering av fastighet och nya hyresavtal inom förebyggande verksamhet.

Övriga kostnader kommer avvika negativt utifrån högre kostnad inom bostadsutveckling och för kurser och konferenser.

Verksamheter

Verksamheter (mkr)	2024	2023	% 24/23	Budget- avvikelse	Budget	Prognos	Prognos- avvikelse
Äldreomsorg hemtjänst	-131,5	-126,8		1,9	-200	-200	0
Äldreomsorg särskilt boende	-278,9	-280,3		26,7	-458,3	-431,6	26,7
Insatser enl LSS	-163,5	-153,8		-4,7	-238,0	-243,5	-5,5
Insatser personer med funktionsnedsättning	-3,8	-3,4		0,5	-6,5	-6,5	0,0
Turbundna resor	-9,7	-9,7		-0,1	-14,4	-14,4	0,0
Förvaltningsgemensam verksamhet	-36,6	-37,6		2,2	-58,5	-58,5	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-624,0	-611,6	2,0	26,5	-975,7	-954,5	21,2

Hemtjänstens nettokostnader uppgår till 131,5 mkr vilket är en ökning med 4,7 mkr (3,7 %) jämfört med tidigare år. Jämfört med budget visar hemtjänsten en avvikelse motsvarande 1,9 mkr i lägre kostnad vilket förklaras av lägre volymökning än budgeterat men som kommer öka upp kommande period vilket ger en prognos i nivå med budget.

Särskilt boende har minskat med 1,5 mkr mellan åren vilket förklaras av en lägre beläggningsnivå i perioden vilken ger en lägre kostnadsnivå i jämförelse med föregående år. Jämfört med budget visar perioden ett överskott motsvarande 26,7 mkr (9,5 %) vilket beror på lägre volym i kombination med en lägre kostnadsnivå än förväntat för utskrivningsklara patienter. Jämfört med prognos kommer särskilt boende ha en positiv avvikelse

motsvarande 26,7 mkr (6,1 %) jämfört med budget utifrån helårseffekt orsakad av högre kostnad för lokaler som har renoverats och som påverkar hyran i kombination med kostnad för heltidsresan som faller ut under resterande period.

Insatser enligt LSS har ökat med 9,7 mkr (6,3 %) och förklaras av indexering mellan åren, ökad volym inom daglig verksamhet, omställning till nya lokaler för LSS gruppboenden och uppstart av ett nytt serviceboende inom egen regi. Jämfört med budget avviker insatser inom LSS negativt med 4,7 mkr vilket i huvudsak förklaras av högre kostnad för omställning till andra lokaler inom LSS gruppboende egen regi. Jämfört med prognos är avvikelserna negativt med 5,5 mkr (2,3 %) jämfört med budget utifrån en högre kostnadsnivå för omställning av lokaler inom LSS gruppboende.

Insatser med personer med funktionshinder har ökat med 0,4 mkr mellan åren och har 0,5 mkr i lägre kostnad jämfört med budget, men kommer att öka något inför resterande period vilket ger en prognos för helår som är i paritet med budget.

Turbundna resor ligger i nivå med föregående år och 0,1 mkr högre kostnad jämfört med budget, men kommer att minska något resterande period vilket ger en prognos motsvarande budget.

Förvaltningsgemensam verksamhet visar 1,0 mkr lägre kostnad jämfört med föregående år vilket i huvudsak förklaras av lägre kostnad för korttidsinventarier och jämfört med budget visar förvaltningsgemensam verksamhet 2,2 mkr lägre kostnad vilket förklaras av lägre kostnad för friskvårdsbidrag, korttidsinventarier och semesteruttag som kommer senare under året och prognos för helår är i paritet med budgeterad nivå.

Investeringsredovisning

Omvårdnadsnämnden har i perioden inte gjort några investeringar men bedömer att nämndens prognos för året kommer ligga i nivå med budget.

Investeringsredovisning (mkr)	2024	2023	Differens 24/23	Återstår av årsbudget	Budget	Prognos	Prognosavvikelse
Verksamhetens investeringar	0,2	0,0	0,2	1,8	2,0	2,0	0,0

Väsentliga personalförhållanden

Kompetensutveckling

Det statliga medlet via Äldreomsorgslyftet har använts för att främja kompetensutvecklingen. Sedan 2020 har 65 medarbetare utbildat sig på arbetstid med stöd av statligt medel. Av dessa har 33 utbildat sig till undersköterska och 31 till specialistundersköterska och en till vårdbiträde. Under våren 2024 har 8 medarbetare påbörjat en undersköterskeutbildning och ytterligare två går en specialistutbildning.

Under våren har utbildningar i bland annat SBAR, puls och blodtryckstagnation, stroke, demens och förflyttningskunskap hållits på Metodikum. Ca 40 medarbetare från vård- och omsorgsboendena har deltagit i dessa utbildningar.

Ett flertal medarbetare har utbildats till handledare och språkombud. Utbildningarna kommer att fortsätta under hösten 2024.

Utförarna själva har hållit interna utbildningar i en rad olika ämnen såsom munhälsa, dokumentation, anhörigstöd och BPSD. Sammanlagt har över 200 medarbetare deltagit i interna utbildningar med stöd av statliga medel.

Samtliga utförare har fått ta del av stimulansmedel för att täcka lönekostnaderna som deltagandet i externa och interna utbildningarna har medfört. Utbetalningen sker först efter att verksamheten har presenterat en strategisk plan för genomförandet och implementeringen. Utbildningarnas effekt kommer att följas upp med verksamhetscheferna under hösten för att säkerställa att kunskaper omsätts i praktiken.

Arbetet med att ta fram en kompetensmodell för undersköterskor inom äldreomsorg och för sjuksköterskor pågår. Modellen gör att det blir lättare att se vilka möjligheter som finns för varje enskild medarbetare för att utvecklas och komma till sin fulla rätt i sin roll. Med stöd av modellen kan verksamheten kvalitetssäkra att rätt kompetens finns på rätt plats och att medarbetare får bidra med sina kunskaper på bästa sätt. Modellen utgår från fyra kärnkompetenser och omfattar fyra kompetensnivåer.

En referensgrupp av medarbetare och chefer har medverkat i framtagandet. HR och Kommunal har hållits informerade och getts möjlighet att inkomma med synpunkter. Ett förslag kommer att presenteras för förvaltningsledningen i oktober.

Arbetet med att ta fram en kompetensmodell för sjuksköterskor har påbörjats och ett förslag kommer att presenteras i november. Modellen utgår från fyra kärnkompetenser och omfattar fyra kompetensnivåer.

Arbetet med att ta fram strategi för kompetensutveckling för medarbetare inom funktionshinderomsorg påbörjas under hösten. Den utgår från strategi för kompetensutveckling inom äldreomsorg men anpassas för att bemöta LSS specifika utmaningar och förutsättningar. Ett förslag presenteras våren 2025. Därefter kommer en kompetensmodell för medarbetare inom funktionshinderomsorg att tas fram.

Förvaltningen kommer att under hösten samla in statistik på hur många medarbetare som har sökt och fått skyddat yrkestitel.

Kompetensförsörjning

Välfärdens kompetensförsörjning är en av det kommande decenniets största utmaningar för kommuner och regioner. SKR har tagit fram nio strategier som ger ett samlat stöd för arbetsgivare på kompetensförsörjningsområdet. Kompetensutveckling som berörs ovan är en av dessa strategier. Utöver kompetensutveckling behöver strategier tas fram inom andra områden såsom rekrytera och attrahera, arbetsmiljö, välfärdsteknik samt stärka chefens förutsättningar att leda.

Solna är ett certifierat vård- och omsorgscollege och tar emot hundratals elever. Vidare erbjuder verksamheterna plats för Verksamhetsförlagd utbildning (VFU) till ett femtiotal sjuksköterskestuderande årligen. För att skapa bästa möjliga förutsättningar för lärande har en APL-process tagits fram och förankrats hos verksamheterna. I nästa steg ska en VFU-process tas fram för att säkerställa en kvalitativ praktikperiod för blivande legitimerad personal.

Nämnden har tillfört resurser för att locka fler unga till att arbeta inom äldreomsorgen, bland annat i form av sommararbete. Under sommaren har 80 ungdomar fått arbeta på vård- och omsorgsboenden i Solna vilket är 30 fler än sommaren innan. För att locka fler unga till vård- och omsorgsprogrammet har förvaltningen medverkat i framtagande av Yrkesambassadörsutbildning som blir klar 2025. Därefter kommer ambassadörer utbildas för att på olika sätt nå ut till ungdomar som står inför val av gymnasieprogram.

Projektet "Rätt person gör rätt saker" slutfördes under 2023. Det finns begränsad erfarenhet av tillämpning och ännu mindre utvärderingsunderlag av differentiering av arbetsuppgifter inom äldreomsorg runtom i Sverige. Det finns fördelar och nackdelar med att differentiera arbetsuppgifter men fördelarna kan överväga om man vid införandet beaktar utmaningarna. Nämnden behöver utforska möjligheterna i Solna och stötta verksamheterna i att i större utsträckning differentiera arbetsuppgifterna för att säkerställa att kompetensen används på rätt sätt.

För att få ökad förståelse om vilka faktorer som medarbetarna upplever vara viktiga för att stanna kvar på arbetsplatsen har en enkät skickats ut till medarbetarna. Utifrån enkätsvar kommer förvaltningen att vidta åtgärder som att exempelvis erbjuda seminarier i Psykologisk trygghet.

En annan insikt som framkom i enkätsvaren var hur medarbetarna ser på sin språkkompetens och inom vilka områden de behöver utvecklas. Utifrån svaren har förvaltningen inkluderat språket i höstens utbildningar och använder Socialstyrelsens språkbedömningsstöd för att underlätta inläringen för medarbetarna. Ett kompendium med medicinska termer har tagits fram som också används i samband med utbildningarna.

Ytterligare en enkät har skickats ut till brukare inom hemtjänst och boende på vård- och omsorgsboenden om vad de tycker om personalens språkkompetens och vilka konsekvenser eventuella språkförbistringar kan medföra. Hittills har 30 svar inkommit. Enkäten är ute till sista oktober och ska därefter sammanställas.

Handlingsplan för "En hållbar språkutveckling på arbetsplatsen" har arbetats fram och presenteras för förvaltningsledningen i september. Handlingsplanen tar avstamp i konceptet "språkombud" samt analys av enkätsvaren.

Chefer från samtliga verksamheter fick möjlighet att delta i två halvdagars kurs i konceptet språkombud via Vård- och omsorgscollege. Till hösten kommer ett tiotal medarbetare att utbildas till språkombud inom hemtjänst och särskilt boende.

Medarbetarundersökning - Hållbart medarbetarengagemang, HME

Medarbetarundersökningen genomfördes under våren 2024 med en svarsfrekvens på 90 procent, vilket är en

ökning på 9 procent jämfört med föregående undersökning där svarsfrekvensen var på 81 procent. Medarbetarundersökningens resultat avseende HME (84) har ökat sedan föregående undersökning (80,8) och fortsätter vara på en hög nivå. Resultatet visar att cheferna i hög grad visar uppskattning, förtroende och möjliggör att medarbetarna kan ta ansvar. Även chefernas ledarskap får höga resultat av medarbetarna. Utifrån resultatet har cheferna tillsammans med medarbetarna tagit fram handlingsplaner för fortsatt utvecklingsarbete.

Lika rättigheter och möjligheter

Vid rekrytering av medarbetare till nämndens verksamheter används metoden kompetensbaserad rekrytering och alla vakanta tjänster utlyses. Medarbetarsamtal genomförs kontinuerligt med samtliga medarbetare.

Heltidsresan

Humaniora vård och omsorg fortsätter arbetet med att organisera om till en heltidsorganisation som startat på Humaniora hemtjänst och Skoga.

I hemtjänsten har tjänstgöringsgraden och andel heltidsarbetande successivt ökat under en femårsperiod. Andelen heltidsanställda har ökat från 50,4 maj 2020 till 61,7 maj 2024. Den genomsnittliga tjänstgöringsgraden har ökat från 81,5 maj 2020 till 85,7 maj 2024.

Motsvarande för Skoga visar på en ökning av andel heltidsanställda från 66,3 2020 till 72,1 2023. Den genomsnittliga tjänstgöringsgraden ökade från 89,5 maj 2020 till 91,7 maj 2023. Mätningen i maj 2024 visade på en sänkning av andelen heltid till 68,8 och genomsnittlig tjänstgöringsgrad till 89,7. En förklaring till sänkningen kan vara att deltidsanställd personal har anställts till en boende som har personlig assistans vilket påverkat statistiken.

Ett projekt startade i april som syftar till att utveckla och implementera nya arbetssätt rörande personalplanering. För att bättre kunna planera bemanningen av personal behöver vi upphandla ett fungerande planerings- och schemalägningsverktyg. Projektet förväntas underlätta personal- och resursplanering samt öka antalet heltidstjänster då samplanering på olika enheter förenklas.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron inom förvaltningen för december 2023 till och med juli 2024 var 8,2 procent att jämföra med 11,4 procent för samma period föregående år. Korttidsfrånvaron var 3,5 procent jämfört med 5,9 procent samma period föregående år. Långtidssjukfrånvaron var 3,0 procent jämfört med 3,6 procent samma period föregående år. Verksamheterna följer sjuktalen kontinuerligt och arbetar systematiskt i enlighet med rehabiliteringsprocessen för en minskad sjukfrånvaro. Friskfaktorer introduceras i nuläget genom att chefer deltar på arbetsmiljöutbildning steg 2.

Periodutfall	2024	2023	Förändring
Antal anställda	484	454	30
- varav kvinnor	369	338	31
- varav män	115	116	-1
Antal årsarbetare i snitt	407,2	387,3	19,9
Sjukfrånvaro, %	8,2	11,4	-3,2
Hållbart medarbetarengagemang-index (HME)	84	80,8	
Fotnoter:			
Antal årsarbetare i snitt avser överenskommen sysselsättningsgrad.			
Sjukfrånvaron avser perioden 1 december 2023 till 31 juli 2024.			
HME-undersökning genomförs vanligtvis varje höst. På grund av omstrukturering hos leverantör har undersökningen genomförts under våren 2024 istället för hösten 2023. Jämförelsesiffran är därmed resultatet av medarbetarundersökningen 2022.			

Förväntad utveckling

Prognos för verksamheter

Enligt stadens senaste befolkningsprognos för åren 2025 - 2030 beräknas antalet personer över 65 år att öka från 13 353 personer till 14 293 personer.

Personer i behov av hemtjänst Solna beräknas öka med ca 18% från 2023 till 2030. Denna ökning medför att

antalet hemtjänststimmar beräknas öka med 75 000 till ca. 475 000. Sett till den demografiska utvecklingen bedöms behovet av vård- och omsorgsplatser öka med ca 90 platser över de kommande åren. Inget talar i dagsläget för att behovet skulle öka i snabbare takt än den demografiska utvecklingen.

Beträffande LSS-bostäder är den samlade bedömningen att Solna stad behöver öka kapaciteten med 4–5 platser årligen för att svara mot behoven. Den samlade bedömningen är att de planerade uppstarterna under de kommande åren, antalet platser i det fasta beståndet samt tillgång till platser inom valfrietssystemet svarar mot behovet. Behovet av platser i daglig verksamhet kan komma att öka med 4–5 per år. Eventuella variationer torde kunna hanteras inom valfrietssystemet för daglig verksamhet.

Insatserna personlig assistans, korttidsvistelse och korttidsstillsyn har de senaste tio åren varit i ungefärligt samma omfattning, mellan 30 och 50 personer erhåller respektive insats. För samtliga insatser enligt LSS är det svårt att göra prognoser då verksamheterna är i så små volymer. Därav antar omvårdnadsnämnden att utvecklingen kommer att följa befolkningsutvecklingen.

Ny socialtjänstlag

Nämnden genomför under andra halvåret en förstudie i syfte att ta fram en handlingsplan för omställningen till den nya socialtjänstlagen. Arbetet sker i nära samverkan med socialnämnden.

Kompetensförsörjning, välfärdsteknik och nya arbetsätt

Ett arbete är igångsatt kring framtidens kompetensförsörjning, omfattande bland annat samverkan med utbildningsanordnare som Karolinska Institutet och Yrkeshögskolan samt Vård- och omsorgscollege, utveckling av arbetsplatsen och projekt kring ett hållbart arbetsliv. Samverkan sker också med Fou.nu och Storsthlm. Under året pågår ett antal aktiviteter kopplade till digitalisering och välfärdsteknik. Den digitala infrastrukturen säkras för att möjliggöra mobila arbetsätt. Satsningen på det digitala medarbetarskapet följs upp för att säkerställa tillräcklig kompetens i verksamheten. Investeringar i modern teknik förbereds såsom uppdaterade moderna trygghetslarm i vård- och omsorgsboenden och kameror för trygghet i ordinarie boende. Nämnden tillämpar ”Digitalt först”, vilket innebär att digitala alternativ ska övervägas i första hand för att utvärdera om det är till nytta för den enskilde. Nämnden säkrar också fulla implementeringar av de verksamhetssystem som används, såsom Lifecare och Stratsys.

Samverkan med Region Stockholm

Omvårdnadsförvaltningen har tillsammans med Socialförvaltningen, regionens geografiska samordningsansvariga i Solna, FoU.nu och FoU nordväst planerat och genomfört två workshops. Syftet var att kommunen och regionen tillsammans skulle identifiera utvecklingsområden samt prioritera och planera gemensamma aktiviteter för omställningen till God och nära vård och omsorg. En återträff/uppföljning för deltagarna (chefer inom region och kommun) är planerad till november.

Omställningen till God och nära vård och omsorg behöver ske på olika nivåer; i samarbete mellan kommun och andra aktörer tex regionen men också inom och över förvaltningsgränserna i staden. Ett stadsövergripande projekt har därför startats upp. Syftet är att utveckla stadens interna samarbete för att bidra till målsättningen för omställningen God och nära vård och omsorg.

Strategisk lokalplanering

I samverkan med tekniska nämnden har ett nära samarbete utvecklats för ett fungerande underhåll av befintliga lokaler. Detta för att skapa en hållbar analys och process för en boendeplanering för både äldre och personer med funktionshinder.

Nämnden fortsätter utveckla arbetet med tydligare uttrycka och planera behovet av framtida lokaler med grund i omvårdnadsnämndens prognosticerade behov, utifrån ett uppdaterat lokalprogram och i samverkan med kommunstyrelsen, byggnadsnämnden och tekniska nämnden.

Som del av beslutsunderlag för avtalsförläggning av upphandlade vård- och omsorgsboenden under 2025 genomförs en analys omfattande bland annat prognosticerade behov, kapacitet i nuvarande boenden, konsekvenser av omfattande renoveringsbehov, byggnation av ett nytt vård- och omsorgsboende samt medföljande ekonomiska effekter, för perioden fram till 2030.

Trygghet, säkerhet och kontinuitet

Omvårdnadsnämnden har utvecklat samverkan med stadens trygghetssamordnare för att säkra trygghet och säkerhet för äldre och personer med funktionshinder i Solna. Trygghet och säkerhet har också lyfts särskilt i dialog med avdelningar och chefer i olika samverkansforum och i löpande uppföljning.

Omvårdnadsnämnden har i samverkan med socialnämnden under året sett över krisberedskapen inom socialtjänsten, finansierat av statsbidrag. Arbetet säkerställer följsamhet till stadens övergripande anvisningar, säkrar kunskap i verksamheten om gällande rutiner, tränar beredskap på ledningsnivå och tar fram handlingsplan för att säkra fortsatt kontinuitet.

Konkurrensutsättning

Uppföljning av genomförda upphandlingar

Verksamhetsområde / Avtal	Uppföljning
Revidering av valfrihetssystem för LSS-bostad (LOV) ON/2013:77	Revideringen pågår.
Revidering av valfrihetssystem för daglig verksamhet (LOV) ON/2021:10	Revideringen pågår.
Upphandling av system för personalplanering.	Upphandlingsbehov utreds med grund i nämndens arbete med Heltidsresan.

Avtalsuppföljning

Avtalsuppföljningarna har genomförts enligt omvårdnadsnämndens uppföljningsplan för 2024. Fokus under året har varit främst uppföljning av utvecklingsplaner. Resultaten visar att utförarna i stort följer avtalen, åtgärder är vidtagna där behov funnits samt i de fall det har behövts har utvecklingsplaner reviderats för fortsatt kvalitetsutveckling i verksamheterna.

Uppföljningsplanen revideras inför 2024, omfattande bland annat en mer dynamisk löpande anpassning av uppföljningen, kopplat till bland annat risk grundat i synpunkter och klagomål, avvikelshantering samt fler anmälda och oanmälda besök i verksamheten.

Uppföljning är också utökad till att omfatta myndighetsutövning.

Effekter av den nya uppföljningsplanen kommer att utvärderas under året. En direkt följd av den nya uppföljningsplanen är en snabbare och tydligare hantering av upptäckta brister, som lett till vitesföreläggande för utförare.

Intern kontroll

Kontrollmomenten i nämndens internkontroll genomförs löpande enligt plan.

I momenten har ingått kontroll av leverantörsfakturor, loggkontroller hos utförare, säkerställande att GDPR följs, redovisningar till MAS, lager för skyddsutrustning samt uppföljningar gentemot budget.

Inga åtgärder har bedömts behöva genomföras under 2024.

Uppföljning av internkontrollplan

Risk	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
Entreprenör fakturerar medvetet eller omedvetet staden fel belopp (ej enligt avtal eller ej enligt leverans).	Månatlig kontroll i samband med ekonomisk analys	● Ingen eller försumbar avvikelse
Nämndens budget är i obalans. Kostnader avviker väsentligt från budgetram.	Kontroll av uppföljning enligt stadens anvisningar för budgetuppföljningar, delårsrapporter samt verksamhetsmål. Kontinuerlig uppföljning av nyckeltal. resultat sammanställs och föredras i nämnden.	● Ingen eller försumbar avvikelse Volym som ej faller ut påverkar kostnaden positivt vs antagande om fler utskrivningsklara patienter har ej ökat vilket påverkar till en lägre kostnad
Obehöriga kommer åt att ta del av enskildas uppgifter, personal tar del av information de inte har rätt till.	Kontroll att loggkontroller gällande HSL-, LSS- och SoL- dokumentation genomförs enligt förvaltningens anvisning och riktlinjer.	● Ingen eller försumbar avvikelse Lifecare/Procapita inaktiverar konton som inte varit aktiva inom 90 dagar. Vidare har samtliga utförare i samtliga verksamhetssystem för OF påmint en gång per kvartal om att rensa konton, vilket följs upp av digitaliserings- och it-staben. Vidare görs och uppmanas om loggkontroller.

Risk	Kontrollmoment	Resultat av kontrollmoment
<p>Risk för brister i patientsäkerhet relaterat till bristande kontinuitet i sjuksköterskegruppen.</p>	<p>Kontroll att månatlig redovisning till medicinskt ansvarig sjuksköterska görs. Redovisas i patientsäkerhetsberättelse en gång per år som föredras i nämnd.</p>	<p>● Ingen eller försumbar avvikelse</p> <p>Patientsäkerhetsberättelsen för 2023 är föredragen för nämnden i mars 2024. Den uppmärksammade bland annat omsättning i HSL-organisationen och hur verksamheten hanterat bemanning av sjuksköterskor för att täcka behovet vid frånvaro och skapa kontinuitet och utveckling för HSL- insatserna. Åtgärderna bedöms ha varit tillräckliga.</p>
<p>Rutiner för personuppgiftshantering följs inte (GDPR) och känsliga personuppgifter sprids.</p>	<p>Uppföljning av personuppgiftsincidenter</p>	<p>◆ Lindrig avvikelse</p> <p>Alla avdelningar och utförare inom nämndens ansvar har påmint om stadens säkerhets- och GDPR- utbildningar.</p> <p>All behandling av personuppgifter ska registreras i Drafitit och personuppgiftsbiträdesavtal ska upprättas med aktuella leverantörer.</p> <p>Nämnden genomför med grund i uppföljningen följande åtgärder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Säkra att dataskyddsombud finns på plats och har genomgått stadens utbildningar - Att personuppgiftsbiträdesavtal är upprättade - Att registerförteckningar i Drafitit är på uppdaterade.

Omvårdnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-10-09
ON/2024:1

Omvårdnadsnämndens verksamhetsplan och budget 2025

Förslag till beslut

Omvårdnadsnämnden fastställer förvaltningens förslag till verksamhetsplan, budget inklusive mål, ekonomiska ramar, konkurrensplan och internkontrollplan.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade i juni 2024 om förutsättningarna för budget 2025 med inriktning för 2026 och 2027. Utifrån kommunstyrelsens beslut har omvårdnadsförvaltningen utarbetat omvårdnadsnämndens verksamhetsplan och budget 2025. Prioriterade aktiviteter för respektive verksamhet har harmoniserats med kommunstyrelsens beslut.

Kommunstyrelsen har i juni 2024 också beslutat om fyra nämndmål för omvårdnadsnämnden. Målen är:

- Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande
- Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden
- Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro
- Den besvärande ensamheten bland Solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska

Nämnden kommer under 2025 och under kommande år att lägga särskilt fokus på ett antal strategiskt viktiga områden, som är centrala för nämndens uppdrag och solnabornas behov av stöd, på kort och lång sikt. Områdena är:

- Omställning till en god och nära vård och omsorg
- Omställning till den nya socialtjänstlagen
- Kompetensförsörjning
- Digitala lösningar och välfärdsteknik

Nämnden fortsätter utveckla arbetet med kompetens inom både äldre- och funktionshinderområdet. Under 2025 genomförs riktade aktiviteter kopplade till nämndmålen och ett stort antal kompetenssatsningar för medarbetare inom både äldre- och funktionshinderområdet.

Den förebyggande verksamheten fortsätter att utvecklas under 2025. Seniorträffsverksamheten

utvecklas vidare i samverkan med kompetensnämnden och kultur- och fritidsnämnden, frivilligorganisationer och volontärer. Målet är att nå ut till fler, att bibehålla och eller förbättra hälsan samt minska den ofrivilliga ensamheten hos stadens seniorer. Verksamheten bidrar också aktivt till Hagalundslyftet.

Nämnden kommer under 2025 starta upp ett gruppboende inom LSS.

Enligt kommunstyrelsens beslut, i juni, har omvårdnadsnämnden tilldelats en budgetram för 2025 motsvarande 1 mdkr, vilket är en ökning med 35,7 mkr (3,7 %) jämfört med 2024.

Ökningen förklaras i huvudsak av ökad volym inom hemtjänst och LSS, digitalisering och kostnadsutveckling mellan åren.

Nämndens investeringsbudget för 2025 uppgår till 2,0 mkr vilket är i nivå med budget 2024.

Helena Åhman
Förvaltningschef

Veronica Hässelborg
Chefscontroller

Beslutet expedieras till:
Kommunstyrelsen

SOLNA STAD

Verksamhetsplan och budget 2025

OMVÅRDNADSNÄMNDEN

ON/2024:1

Behandlas på omvårdnadsnämnden den 22 oktober 2024

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	3
Sammanfattning.....	3
Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten.....	3
Mål och uppdrag	5
Ekonomi.....	8
Väsentliga personalförhållanden	10
Tvärsektoriella frågor.....	11
Förväntad utveckling.....	12
Konkurrensutsättning	14
Intern kontroll.....	14

Förvaltningsberättelse

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade i juni 2024 om förutsättningarna för budget 2025 med inriktning för 2026 och 2027. Utifrån kommunstyrelsens beslut har omvårdnadsförvaltningen utarbetat omvårdnadsnämndens verksamhetsplan och budget 2025. Prioriterade aktiviteter för respektive verksamhet har harmoniserats med kommunstyrelsens beslut.

Kommunstyrelsen har i juni 2024 också beslutat om fyra nämndmål för omvårdnadsnämnden. Målen är:

- Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande
- Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden
- Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro
- Den besvärande ensamheten bland Solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska

Nämnden kommer under 2025 och under kommande år att lägga särskilt fokus på ett antal strategiskt viktiga områden, som är centrala för nämndens uppdrag och solnabornas behov av stöd, på kort och lång sikt. Områdena är:

- Omställning till en god och nära vård och omsorg
- Omställning till den nya socialtjänstlagen
- Kompetensförsörjning
- Digitala lösningar och välfärdsteknik

Nämnden fortsätter utveckla arbetet med kompetens inom både äldre- och funktionshinderområdet. Under 2025 genomförs riktade aktiviteter kopplade till nämndmålen och ett stort antal kompetenssatsningar för medarbetare inom både äldre- och funktionshinderområdet.

Den förebyggande verksamheten fortsätter att utvecklas under 2025.

Seniorträffsverksamheten utvecklas vidare i samverkan med kompetensnämnden och kultur- och fritidsnämnden, frivilligorganisationer och volontärer. Målet är att nå ut till fler, att bibehålla och eller förbättra hälsan samt minska den ofrivilliga ensamheten hos stadens seniorer. Verksamheten bidrar också aktivt till Hagalundslyftet.

Nämnden kommer under 2025 starta upp ett gruppboende inom LSS.

Enligt kommunstyrelsens beslut, i juni, har omvårdnadsnämnden tilldelats en budgetram för 2025 motsvarande 1 mdkr, vilket är en ökning med 35,7 mkr (3,7 %) jämfört med 2024.

Ökningen förklaras i huvudsak av ökad volym inom hemtjänst och LSS, digitalisering och kostnadsutveckling mellan åren.

Nämndens investeringsbudget för 2025 uppgår till 2,0 mkr vilket är i nivå med budget 2024.

Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Styrningen i Solna stad utgår från ett system för samlad ekonomi- och verksamhetsstyrning samt gällande lagstiftning, föreskrifter och nationella mål för den kommunala verksamheten. Utgångspunkten är en sammanhållen målstyrning, där kommunfullmäktige anger inriktning och ekonomiska ramar för styrelse och nämnder. Det sker i Solna stads verksamhetsplan och budget, som är stadens främsta styrdokument. Den årliga verksamhetsplanen och budget kompletteras inom vissa områden med andra styrande dokument som policyer, strategier, riktlinjer, planer och program.

Styrelse och nämnder ska, med utgångspunkt från kommunfullmäktiges inriktning, precisera och fastställa en verksamhetsplan och budget utifrån föreslagna ekonomiska ramar. Hänsyn ska tas till viktiga förändringar i omvärlden såsom ändringar i lagstiftningen och förändringar i befolkningsstrukturen. Styrelse och nämnder ska till sin verksamhetsplan och budget besluta om internkontrollplan och konkurrensplan för verksamheten.

Utifrån styrelsens och nämndernas mål samt ekonomiska ramar ska förvaltningsledningen utarbeta verksamhetsplan och budget i dialog med sina enheter. Enheterna ska arbeta fram sina mål/aktiviteter, vilka i sin tur ska brytas ned till individuella mål/aktiviteter för varje medarbetare. Målen/aktiviteterna tydliggör medarbetares ansvar och befogenhet i det gemensamma arbetet med att uppnå enhetens, nämndens och stadens mål.

I Solna stads styr- och uppföljningssystem ingår uppföljning och utvärdering. Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten följs upp och utvärderas i den omfattning som krävs för att ha en god kontroll. Befarade avvikelser, som inte är ringa, ska omgående informeras kommunstyrelsen som har uppsikt över nämndernas verksamhet, uppföljning och utvärdering. Uppföljning och utvärdering för Solna stad behandlas av kommunstyrelsen och kommunfullmäktige per 30 april, 31 augusti (delårsrapport) och 31 december (årsredovisning). De övergripande målen, nämndmålen och uppdragen samt stadens finansiella mål följs främst upp i delårsrapporten och i årsredovisningen.

Solna stads verksamhet bedrivs i vissa delar i aktiebolag, kommunalförbund eller stiftelseform. Kommunfullmäktige utser ledamöter till bolagsstyrelser och stiftelser samt utser ledamöter till förbundsfullmäktige för kommunalförbunden. Kommunfullmäktige väljer också ägarombud till

bolagsstämmor. Kommunstyrelsen ansvarar för att företagen sköter verksamheten på ett ändamålsenligt sätt och att tillräcklig samordning sker med övrig kommunal verksamhet. Stadens styrning utgår ifrån lagstiftning inom området och de styrdokument som särskilt utfärdats av kommunfullmäktige i form av företagspolicy, bolagsordningar, ägardirektiv, särskilda direktiv, avtal eller förbundsordningar och medlemsdirektiv.

Uppsiktsplikten fullgör kommunstyrelsen genom att krav ställs på företagen om att lämna löpande information från sin verksamhet enligt ett fastställt rapporteringssystem. Koncernredovisning upprättas per sista augusti och sista december. För stiftelser gäller särskilda stadgar. Ägarförhållandena varierar i de olika bolag/förbund som ingår i Solna stads koncern och därmed formerna för uppsikt.

Omvårdnadsnämndens ansvarsområde

Omvårdnadsnämnden ansvarar för stadens äldreomsorg samt för omsorg om personer med funktionsnedsättning. Ansvarsområdet omfattar myndighetsutövning och verksamheterna styrs i stor utsträckning av socialtjänstlagen (SoL), hälso- och sjukvårdslagen (HSL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Bland de verksamheter som nämnden ansvarar för finns boende, omsorg och service i ordinärt boende, daglig verksamhet, dagverksamhet, hälso- och sjukvård inom LSS-området med mera.

Nämndens kvalitetsdeklarationer

Nämnden följer upp kvalitetsdeklarationerna som berör verksamheterna i samband med avtalsuppföljning, resultat visas i rapporterna för avtalsuppföljning. Under 2025 kommer nämnden att se över vilka av kvalitetsdeklarationerna som ska revideras.

Kvalitetsdeklarationer	Beslutsdatum	Status
Anhörigstöd	2021-10-27	Oförändrad
Biståndshandläggning av hemtjänst samt vård- och omsorgsboende	2021-10-27	Oförändrad
Boendestöd	2021-10-27	Oförändrad
Daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning	2021-10-27	Oförändrad
Dagverksamhet	2021-10-27	Oförändrad
Handläggning av stöd och service till personer med funktionsnedsättning	2021-10-27	Oförändrad
Hemtjänst	2021-10-27	Oförändrad
Korttidstillsyn för skolungdom över 12 år	2021-10-27	Oförändrad
Korttidsvistelse utanför det egna hemmet	2021-10-27	Oförändrad
Stöd och service till personer med funktionsnedsättning som bor i bostad med särskild service	2021-10-27	Oförändrad
Trygghetslarm	2021-10-27	Oförändrad
Vård- och omsorgsboende	2021-10-27	Oförändrad

Organisation

Omvårdnadsnämnden ansvarar för stadens äldreomsorg samt för omsorg om personer med funktionsnedsättning. Omvårdnadsförvaltningen är utförare av nämndens ansvarsområden och är organiserad under förvaltningschef med tre staber (kvalitetsutveckling, ekonomi och IT) samt avdelningar för egenregi och för myndighetsutövning.

Myndighetsavdelningen är organiserad i två delar som hanterar myndighetsutövning för äldreområdet (SoL) respektive funktionshinderområdet (LSS). Inom myndighet SoL rymms

handläggare, utskrivningsplanerare från sjukhus, resursteam och hemgångsteam. Inom myndighet LSS ryms handläggare, avgiftshandläggning, bostadsanpassningsbidrag och färdtjänst.

Avdelningen för egenregi, Humaniora Vård och Omsorg (HVO), omfattar Skoga Äldrecentrum med särskilt boende och dagverksamhet, grupp- och servicebostäder enligt LSS, hemtjänst inklusive trygghetslarm och nattpatrull, förebyggande verksamhet med seniorträffar, fixarservice, anhörigstöd/demensteam och friskvård för äldre, personlig assistans samt hälso- och sjukvårdsteam för LSS.

Verksamheten bedrivs utöver egenregi också i privat regi. Staben för kvalitetsutveckling ansvarar för upphandling/överenskommelser och uppföljning av utförare i både egen och privat regi.

Nämnden samverkar löpande med Kommunala pensionärsrådet och Rådet för funktionshinderfrågor.

Mål och uppdrag

Solna stads vision och övergripande mål

Den politiska viljeinriktningen för Solna stads framtida utveckling kommer till uttryck i *en vision* och fyra övergripande mål. Solna stads vision lyder på följande sätt:

Solna ska vara en sammanhållen och levande stad, som växer och utvecklas hållbart för alla solnabor. Staden kännetecknas av trygghet och öppenhet, där allas potential tas tillvara. Vi erbjuder kunskap, kreativitet och upplevelser som ökar regionens attraktionskraft.

Visionen bryts ner i fyra övergripande mål, som lyder på följande sätt:

Solna stads verksamheter ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser.

Alla verksamheter som Solna stad finansierar, oavsett utförare, ska hålla god kvalitet och hushålla med stadens resurser. Staden ska säkerställa att de insatta resurserna ger avsedda resultat i verksamheterna. Verksamheter inom välfärdens kärna ska prioriteras. Kvalitetsnivåer ska sättas och följas upp och utvärderas. Det ska vara ordning och reda i stadens ekonomi och verksamheterna ska hålla budget. Staden tar ansvar för framtidens välfärd genom att balansera kostnader för dagens verksamheter och behovet av att göra avsättningar för kommande investeringar.

Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.

Solna ska möta efterfrågan på att leva, bo och verka i staden med ett stort utbud av bostäder, arbetsplatser och service. Staden ska växa hållbart i en takt som staden och solnaborna mäktar med utifrån ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv. De möjligheter som

tillväxten skapar ska tillvaratas samtidigt som stadens framtida ekonomi tryggas, viktiga naturvärden säkras och jämlika livsvillkor skapas. Barriärer ska byggas bort och stadsdelarnas egna identiteter tas till vara och länkas ihop för att skapa en sammanhållen och levande stad.

Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.

Solna ska erbjuda en attraktiv och trygg miljö att leva och verka i. Här ska finnas tillgång till bra boende, stimulerande arbete och utbildningsmöjligheter, god service, trivsamma grönområden och goda kommunikationer. Stadsmiljön ska vara trygg och tillgänglig för alla, utan fysiska och sociala barriärer. Solnaborna ska kunna forma sina liv efter sina förutsättningar och trygga sin försörjning genom eget arbete. Den service som Solna stad finansierar ska finnas som ett naturligt stöd för de solnabor som behöver den under livets olika skeden.

Solna stad ska vara en stad som kännetecknas av mångfald, kreativitet och upplevelser.

Solna ska vara en mångsidig och upplevelserik stad, som ökar regionens attraktionskraft. Här ska storstadens puls samspela med det lugn som närheten till natur och vatten ger. Staden ska ha en internationell prägel och vara en mötesplats för människor med olika bakgrund, en importhamn för nya idéer och ett centrum för upplevelser. Här ska alla ges möjlighet att förverkliga sina livsdrömmar och allas potential tas tillvara i stadens och regionens utveckling.

Nämndmål

Nämndmålen pekar ut kommunfullmäktiges övergripande prioriteringar och strategiska ställningstaganden för respektive nämnd. FN:s globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030 har 17 mål, som ska vara uppnådda till år 2030. Solna stad berörs i olika hög grad av målen. De mål som har störst bäring på nämnden är integrerade i nämndens mål och verksamhetens aktiviteter. Nämndens mål kopplas till stadens övergripande mål samt Agenda 2030 enligt tabell.

Per nämndmål beskrivs, i nedan tabeller, vilka mått som används för att följa upp nämndmålets måluppfyllelse samt nämndens huvudsakliga aktiviteter som planeras att genomföras under året.

Övergripande mål	Nämndmål
Solna ska växa ihop och utvecklas på ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbart sätt.	Den besvärände ensamheten bland solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska. Mål 3 God hälsa och välbefinnande
Solna ska vara en attraktiv och trygg stad att leva och verka i.	Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande. Mål 2 Ingen hunger Mål 10 Minskad ojämlikhet
	Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden. Mål 10 Minskad ojämlikhet
	Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro. Mål 2 Ingen hunger Mål 10 Minskad ojämlikhet

Solnabor som bor på vård- och omsorgsboende ska känna sig trygga, nöjda och få ett gott bemötande.

Mått
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - trygghet, andel (%)
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - bemötande, andel (%)
Väntetid i antal dagar från ansökningsdatum till första erbjudet inflyttningsdatum till särskilt boende, medelvärde

Aktiviteter	Beskrivning
Utveckling av kompetensmodell med grund i strategin för kompetensutveckling för medarbetare inom äldreomsorgen.	För att uppmuntra till kontinuerligt lärande kommer nämnden under 2024 att tillsammans med verksamheterna ta fram en kompetensstege för undersköterskor och en för sjuksköterskor. Aktiviteten utgår från kompetensstrategin som togs fram 2021 och ska särskilt beakta de krav som ställs i bevis för skyddad yrkestitel samt språkkrav.
Måltidssituationen på vård- och omsorgsboende i Solna - analys av nuläge och framtagande av handlingsplan för åtgärder.	Måltiden är en central del av omsorgen i särskilt boende. Nämnden ska säkerställa att verksamheten följer de krav som ställs på måltidssituationen, omfattande bland annat delaktighet, gemenskap, valmöjlighet, den enskildes idéer och synpunkter samt kognitivt stöd för en trygg och hanterbar måltidssituation. Verksamheten ska också tillse att medarbetarna har den kunskap som behövs för att skapa en trivsam måltidssituation. Till detta kommer också andra perspektiv som ska beaktas, bland annat nutrition, andel ekologisk mat, närlagad mat och matavfallsåtervinning.
Säkerställa och kontinuerligt förbättra kvaliteten inom social dokumentation.	Social dokumentation är ett återkommande utvecklingsområde i nämndens uppföljning. Aktiviteten syftar till att säkerställa att krav uppfylls samt att kontinuerligt förbättra kvaliteten på social dokumentation inom både myndighetsutövning och utförande av insats, i syfte att förbättra vård och omsorg för den enskilde.

Solnabor som har hemtjänst ska ha möjlighet att leva och bo självständigt under trygga förhållanden.

Mått
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - trygghet, andel (%)
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - bemötande, andel (%)
Personalkontinuitet, antal personal som en hemtjänsttagare möter under 14 dagar, medelvärde

Aktiviteter	Beskrivning
Utveckling av kompetensmodell med grund i strategin för kompetensutveckling för medarbetare inom äldreomsorgen.	För att uppmuntra till kontinuerligt lärande kommer nämnden under 2024 att tillsammans med verksamheterna ta fram en kompetensstege för undersköterskor. Aktiviteten utgår från kompetensstrategin som togs fram 2021 och ska beakta de krav som ställs i bevis för skyddad yrkestitel.
Säkerställa att kraven rörande fast omsorgskontakt uppfylls.	1 jul 2022 infördes kravet på fast omsorgskontakt i hemtjänsten, vilket förstärktes 1 juli 2023 med att den fasta omsorgskontakten ska vara en undersköterska, en roll som från och med samma datum kräver bevis på skyddad yrkestitel. Den fasta omsorgskontakten ska tillgodose den enskildes behov av trygghet, kontinuitet, individanpassad omsorg och samordning när hemtjänstinsatser verkställs. Nämnden ska säkerställa att kraven uppfylls i verksamheten.
Säkerställa och kontinuerligt förbättra kvaliteten inom social dokumentation.	Social dokumentation är ett återkommande utvecklingsområde i nämndens uppföljning. Aktiviteten syftar till att säkerställa att krav uppfylls samt att kontinuerligt förbättra kvaliteten på social dokumentation inom både myndighetsutövning och utförande av insats, i syfte att förbättra vård och omsorg för den enskilde.

Solnabor med funktionsnedsättning ska kunna leva och bo självständigt under trygga förhållanden och ha en aktiv och meningsfull tillvaro.

Mått
Brukarbedömning servicebostad LSS - Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, andel (%)
Brukarbedömning gruppboende LSS - Brukaren känner sig trygg med alla i personalen, andel (%)
Brukarbedömning servicebostad LSS - Brukaren trivs med alla i boendepersonalen, andel (%)

Mått
Brukarbedömning gruppboendest LSS - Brukaren trivs alltid hemma, andel (%)
Brukarbedömning serviceboendest LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)
Brukarbedömning gruppboendest LSS - Brukaren får bestämma om saker som är viktiga hemma, andel (%)

Aktiviteter	Beskrivning
Framtagande av kompetensutvecklingsstrategi för medarbetare inom funktionshinderområdet	Nämnden ska ta fram en kompetensutvecklingsstrategi för medarbetare inom funktionshinderområdet motsvarande den som tagits fram för äldreområdet 2021.
Ökad delaktighet i samhället för solnabor med funktionsnedsättning	Nämnden ska utforska och utöka stödet för att öka delaktigheten i samhället för solnabor med funktionsnedsättning. Aktiviteten omfattar bland annat tillgänglighet för och dialog med brukare och anhöriga, ett ökat utbud av aktiviteter för att minska ofrivillig isolering samt utbudet av arbetsinriktad daglig verksamhet.
Säkerställa och kontinuerligt förbättra kvaliteten inom social dokumentation.	Social dokumentation är ett återkommande utvecklingsområde i nämndens uppföljning. Aktiviteten syftar till att säkerställa att krav uppfylls samt att kontinuerligt förbättra kvaliteten på social dokumentation inom både myndighetsutövning och utförande av insats, i syfte att förbättra vård och omsorg för den enskilde.

Den besvärade ensamheten bland solnabor, som har hemtjänst eller som är boende på vård- och omsorgsboende, ska minska.

Mått
Brukarbedömning hemtjänst äldreomsorg - besvärar av ensamhet kommun, andel (%)
Brukarbedömning särskilt boende äldreomsorg - besvärar ofta av ensamhet, andel (%)

Aktiviteter	Beskrivning
Utveckla och genomföra förebyggande aktiviteter för att minska den besvärade ensamheten hos alla äldre i Solna.	Nämnden fortsätter erbjuda stöd och aktiviteter med målet att ge möjlighet till social gemenskap, minska ensamhet och förebygga psykisk och fysisk ohälsa. Nämnden ska också fortsätta utveckla insatserna i samverkan med andra insatser inom nämndens ansvar, andra nämnder i staden och andra kommuner. Nämnden fortsätter driva och utveckla seniorträffar för social gemenskap och minskad besvärade ensamhet. Fortsätta arbetet med att utveckla volontärverksamheten såsom väntjänst som drivs i samverkan mellan nämnden, Röda Korset och Äldreforum. Väntjänsten kan göra besök i hemmet för en pratstund, erbjuda högläsning, promenader eller annan aktivitet. Digitala fixare arbetar vidare med att stödja målgruppen med digitala tjänster och produkter som syftar till att underlätta vardagen. Därigenom ges möjlighet till ökad självständighet och trygghet för att kunna bo kvar hemma längre. Valfärdsbiblioteket fortsätter att erbjuda lån av välfärdsteknik för den som vill prova på möjliga fördelar med digitala produkter och tjänster. Nämnden anordnar också träffar för bland annat ökad trygghet på nätet.
Utveckla och genomföra aktiviteter för att minska besvärade ensamhet hos äldre i Solna som får hemtjänst eller bor i särskilt boende.	Vård- och omsorgsboendena har i uppdrag att se över aktiviteter individuellt och på verksamhetsnivå för att stödja nämndmålet. Hemtjänstutförare har i uppdrag att uppmärksamma tecken på besvärade ensamhet, behov av rehabiliterande insatser och tillhandahålla information om stöd och aktiviteter, till exempel dagverksamhet.
Fortsätta erbjuda förebyggande hembesök.	Förebyggande hembesök erbjuds vilket innebär att alla som fyller 80 och 90 år erbjuds ett hembesök av en arbetsterapeut under året. Besöket syftar till att ge information om stadens utbud av service och aktiviteter, men också att identifiera och förebygga bland annat fall och besvärade ensamhet samt informera om digitala stöd.

Löpande verksamhet enligt reglemente

Vid sidan av nämndens verksamhet utifrån nämndens nämndmål, finns även en löpande

verksamhet utifrån det av kommunfullmäktige beslutade reglementet för respektive nämnd.

Aktiviteter	Beskrivning
Utveckla samverkan med Region Stockholm utifrån "God och nära vård"	Ett viktigt utvecklingsområde för omvårdnadsnämnden är regeringsinitiativet God och nära vård. Omställningen handlar om att vården och omsorgen än mer ska organiseras och bedrivs utifrån invånarnas behov. Målet är att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg samt att befolkningens hälsa ska förbättras. Det ska ske på ett samordnat, jämlikt och kostnadseffektivt sätt. Målgruppen är alla medborgare. Solna stad behöver, enskilt och tillsammans med Region Stockholm utveckla arbetssätt och leda tillsammans i system, snarare än enbart i enskilda organisationer/förvaltningar, samt samskapa med invånare, patienter och anhöriga.
Omställning till den nya socialtjänstlagen	Den nya socialtjänstlagen väntas träda i kraft i juli 2025. Syftet är att socialtjänsten ska bli mer förebyggande, jämställd och lättillgänglig än idag: att sänka trösklarna, nå invånare tidigt, innan problemen växt sig stora. Socialtjänsten ska också bli mer kunskapsbaserad och vila på forskning och beprövad erfarenhet. Omvårdnadsnämnden behöver göra en läges- och behovsanalys för att se vilken förflyttning som behöver göras och hur den ska genomföras.
Kompetensförsörjning inom vård och omsorg	Välfärdsbehoven ökar till följd av att antalet äldre ökar samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. Denna utveckling ställer sammantaget krav på att utveckla omvårdnadsnämndens verksamhet och arbetssätt. Nämnden behöver säkerställa kompetens på tillräcklig nivå och i tillräcklig omfattning. För att klara kompetensutmaningen behöver organisation och arbetssätt utvecklas. Det handlar bland annat om att utforska nya arbetssätt och det stöd som ny teknik kan bidra med, använda kompetensen effektivt och identifiera nya yrkesroller. Staden behöver också ta tillvara, utveckla och bibehålla befintliga medarbetare.
Utveckling av digitala lösningar och välfärdsteknik	Den digitala utvecklingen och välfärdsteknik ger möjligheter till effektivare arbetssätt samt underlättar rekrytering av chefer och personal i framtiden. Exempel på utvecklingsområden är förebyggande verksamhet och hemtjänst med ökad digitalisering, samt modernare och mer användarvänliga journalsystem för verksamheterna. Det sistnämnda är också en förutsättning för en databaserad verksamhetsutveckling. Omvårdnadsnämnden behöver göra en läges- och behovsanalys för att se vilken förflyttning som behöver göras och hur den ska genomföras.

Ekonomi

Driftbudget, nämnd

Enligt kommunstyrelsens beslut, i juni, har omvårdnadsnämnden tilldelats en budgetram för 2025 motsvarande 1 mdkr, vilket är en ökning med 35,7 mkr (3,7 %) jämfört med 2024.

Ökningen förklaras i huvudsak av ökad volym inom hemtjänst och LSS, digitalisering och kostnadsutveckling mellan åren.

mkr	Budget 2025	Budget 2024	Förändring
Intäkter	174,1	178,9	4,8
Kostnader	-1 185,5	-1 154,6	30,9
Nettokostnader	-1 011,4	-975,7	35,7

Driftbudget, per verksamhet

Utifrån nämndens tilldelade budgetram för 2025 jämfört med 2024 års budgetnivå har fördelning av budgeten gjorts mellan verksamheterna enligt nedanstående tabell.

Hemtjänstens budget 2025 har en ökad ram motsvarande 13,2 mkr (6,0 %) vilket förklaras av högre volym i kombination med prisökning.

Äldreomsorg särskilt boende (Säbo) har tilldelats 0,3 mkr i minskad budget för 2025 utifrån minskad volym och kostnadsutveckling för utskrivningsklara patienter från regionen jämfört med budget 2024.

Förebyggande verksamhet tilldelas 3,2 mkr i ökad ram utifrån fler insatser för att minska den

ofrivilliga ensamheten och för att utöka den geografiska möjligheten till aktiviteter i stadens regi.

Insatser enligt LSS har tilldelats 17,3 mkr i ökad ram på grund av ökad volym, uppstart av en ny LSS gruppboende inom egen regi och generell kostnadsutveckling.

Turbundna resor och insatser personer med funktionshinder visar 0,5 mkr i ökad kostnad vilket förklaras av indexering av pris.

Förvaltningsgemensam verksamhet visar 1,2 mkr i ökad ram och förklaras av prisindex och avtalsenlig lönerrevision.

Tabellen nedan visar fördelningen mellan omvårdnadsnämndens olika verksamheter.

Fördelning av budget mellan verksamheterna kan komma att justeras efter att detaljbudget för omvårdnadsnämnden är definitiv.

mkr	Budget 2025	Budget 2024	Förändring
Äldreomsorg Hemtjänst	-213,2	-200,0	13,2
Äldreomsorg särskilt boende	-440,6	-440,3	0,3
Förebyggande verksamhet	-21,2	-18,0	3,2
Insatser enligt LSS	-255,3	-238,0	17,3
Insatser personer m funktionshinder	-6,7	-6,5	0,2
Turbundna resor	-14,7	-14,4	0,3
Förvaltningsgemensam verksamhet	-59,7	-58,5	1,2
Summa nettokostnader	-1 011,4	-975,7	35,7

Investeringsbudget

Nämndens investeringsbudget för 2025 uppgår till 2,0 mkr vilket är i nivå med budget 2024.

mkr	Budget 2025	Budget 2024	Förändring
Kapitalinventarier	2,0	2,0	0,0
Summa	2,0	2,0	0,0

Taxor och avgifter

Avgift för äldre -och handikappomsorg

Solna stad tillämpar sedan flera år den så kallade maxtaxan. Maxtaxan gällande äldre -och handikappomsorg styrs av bestämmelserna i Socialtjänstlagen (2001:453), SoL. Bestämmelser om högkostnadsskydd, så kallad maxtaxa och förbehållsbelopp knyts, enligt bestämmelsen i SoL 8 kap. 3 och 5 § §, till prisbasbeloppet som förändras varje år och som fastställs av regeringen.

Prisbasbeloppet för 2025 är fastställt till 58 800 kr. Maxtaxan fastställs årligen av Socialstyrelsen.

Nämndens taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Beslutad	Status	Datum för nytt beslut	Gäller från och med
Hemtjänst	KF 2016-05-30	Oförändrad		2016-07-01
Vård- och omsorgsboende	KF 2016-05-30	Oförändrad		2016-07-01
Välfärdsteknik	KF 2022-04-04	Oförändrad		2022-04-04

Väsentliga personalförhållanden

Nämnden bedriver kontinuerligt utvecklingsarbete för att säkra kompetensförsörjningen och vara en attraktiv arbetsgivare med engagerade medarbetare. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom medarbetarperspektivet under 2025 utifrån fokusområden.

Kompetensutveckling och kompetenshöjning inom vård och omsorg behövs för att både bibehålla och utveckla kvaliteten i verksamheterna.

En strategi för kompetensutveckling inom äldreomsorgen har utarbetats och en tillhörande kompetensmodell tagits fram under 2024. Under 2025 ska kompetensmodellen förankras och implementeras. En genomförandeplan ska tas fram. Implementeringen beräknas fortgå till 2026. Satsningen kan till stor del finansieras med statliga medel Äldreomsorgslyftet och God och Nära vård.

Kompetensutvecklingsstrategi för funktionshinderområdet tas fram under 2024. Under 2025 ska en kompetensmodell för medarbetarna inom LSS tas fram och förankras. Satsningen kräver intern finansiering då funktionshinderområdet inte omfattas av statliga medel. Under 2026 ska modellen implementeras.

Relevanta utbildningar för varje verksamhetsområde ska finnas tillgängliga för medarbetare via Kompetensportalen. Arbetet har påbörjats och kommer att fortsätta för att säkerställa kvaliteten på publicerade utbildningarna.

En kompetensmodell för sjuksköterskor tas fram under 2024-2025. Modellen ska därefter förankras och implementeras. Satsningen kräver delvis intern finansiering.

En satsning i att utbilda språkbud på särskilda boenden har pågått sedan 2021 med stöd av statliga medel. Satsningen fortsätter under 2025 för att stödja och skapa förutsättningar för verksamheterna att implementera konceptet.

Nämnden fortsätter även under 2025 att anordna utbildningar och återkommande praktiska övningar i en rad olika områden på Metodikum, och eftersträvar samtidigt att säkerställa en dedikerad resurs för verksamheten i Metodikum. Utbildningarna har hittills riktat sig till medarbetare inom äldreomsorg men utbudet kommer att utöka för att även tillgodose kompetensbehovet inom funktionshinderområde.

Nämnden kommer att fortsätta verka för att påbörja samarbeten rörande kompetenssatsningar med andra kommuner och Solnas vårdcentraler.

Samverkan med högskolor och forskning- och utvecklingsenheter är betydelsefullt och sker regelbundet i bland annat "Vård- och omsorgscollege Nordväst" och regionalt samt i nämndens omvårdnadsakademi.

Under 2025 kommer den omarbetade processen för arbetsplatsförlagt lärande (APL) förankras i verksamheterna. Samverkan med lärosäten gällande hälso- och sjukvårdsinriktade

utbildningar behöver struktureras för att garantera högkvalitativ VFU för studerande. Detta arbete påbörjas under 2025.

Nämnden kommer att fortsätta arbeta för att fler medarbetare inom samtliga verksamhetsområden går på handledningsutbildning som ett sätt att förbättra arbetsplatsförlagt lärande.

Ett led i kompetensförsörjningen är att attrahera nya medarbetare men också att göra vård- och omsorgsycket attraktivt för ungdomar. Under 2025 kommer några medarbetare att utbilda sig till yrkesambassadörer för att bl.a. träffa elever i högstadier för att berätta om vård- och omsorgsycket. Samverkan mellan skolor och verksamheter behöver struktureras för att möjliggöra prao i verksamheterna. Nämnden tillför resurser för att locka fler unga till att arbeta inom äldreomsorgen, bland annat i form av feriearbete sommartid.

Utvecklingsprojektet Heltidsresan som är en överenskommelse mellan Kommunal och SKR fortsätter under 2025, i syfte att heltidsarbete ska bli norm i välfärdens kvinnodominerade yrken.

Nämnden kommer att uppmuntra medarbetarna till att vilja utbilda sig genom Äldreomsorgslyftet. Hittills har 50-talet medarbetare utbildats till undersköterska eller specialistundersköterska genom denna satsning.

Inom demensområdet kommer demenscertifiering av hemtjänstutförare fortsätta men också följas upp för att säkerställa att kompetensen används i verksamheterna.

Nämnden fortsätter stödja LSS-verksamheter genom utbildningar kring specifika funktionsnedsättningar samt olika inriktningar inom LSS, bland annat inom psykisk ohälsa.

Projektet "Hållbart arbetsliv" (Rätt person gör rätt saker, Sjuksköterskans högra hand samt Resursteam inom hemtjänst) behöver undersökas närmare för att ta fram en plan i syfte att kompetens används på rätt sätt i verksamheterna. Som ett led i kompetensförsörjning behöver behov av välfärdsteknik, förutsättningar och hinder för införandet inventeras.

Förebyggande hälsoarbete

Inom förvaltningen pågår ett strukturerat arbete med fokus på faktorer som bidrar till ökad hälsa och till hållbar arbetshälsa över tid med aktiviteter som främjar, förebygger och rehabiliterar. Förvaltningen har utsedda hälsoombud som stödjer cheferna i att arbeta hälsofrämjande.

Sjukfrånvaro

Den totala sjukfrånvaron inom förvaltningen för december 2023 till och med juli 2024 var 8,2 procent att jämföra med 11,4 procent för samma period föregående år. Korttidsfrånvaron var 3,5 procent jämfört med 5,9 procent samma period föregående år. Långtidssjukfrånvaron var 3,0 procent jämfört med 3,6 procent samma period föregående år. Verksamheterna följer

sjuktalen kontinuerligt och arbetar systematiskt i enlighet med rehabiliteringsprocessen för en minskad sjukfrånvaro. Friskfaktorer introduceras i nuläget genom att chefer deltar på arbetsmiljöutbildning steg 2.

Medarbetarundersökning - Hållbart medarbetarengagemang, HME

Medarbetarundersökningen genomfördes under våren 2024 med en svarsfrekvens på 90 procent, vilket är en ökning på 9 procent jämfört med föregående undersökning där svarsfrekvensen var på 81 procent. Medarbetarundersökningens resultat avseende HME (84) har ökat sedan föregående undersökning (80,8) och fortsätter vara på en hög nivå. Resultatet visar att cheferna i hög grad visar uppskattning, förtroende och möjliggör att medarbetarna kan ta ansvar. Även chefernas ledarskap får höga resultat av medarbetarna. Utifrån resultatet har cheferna tillsammans med medarbetarna tagit fram handlingsplaner för fortsatt utvecklingsarbete under 2024 och 2025.

Tväarsektoriella frågor

I Solna stads verksamhetsplan och budget har de tvärasektoriella frågorna - internationellt arbete, likabehandlingsarbete samt miljö- och klimatarbetet - integrerats i stadens styrsystem. Utgångspunkten är att arbetet med de tvärasektoriella frågorna ska bidra till stadens vision och mål. Nämnderna har uppgiften att i arbetet med verksamhetsplan och budget inkludera tvärasektoriella aktiviteter, som effektivt stödjer nämndens målluppfyllelse.

Internationellt

Nämndens internationella arbete används huvudsakligen som metod för verksamhets- och kvalitetsutveckling.

Omvårdnadsnämndens arbete med de internationella frågorna är bland annat kopplade till nämndmålen som inkluderar trygghet, bemötande och nöjdhet samt att motverka social isolering.

Nämnden deltar i Eurocities, Social Affairs forum, framför allt i arbetsgruppen Wellbeing and Ageing. Det kollegiala utbytet av erfarenheter bidrar till nämndens arbete med nämndmålen och metoder för utveckling. Utmaningarna i europeiska städer är likartade med en åldrande befolkning, svårighet att rekrytera personal och ett ökat behov av äldreomsorg. Metoder och verktyg för att tackla dessa utmaningar varierar och det finns ett stort värde i att lära av varandra. Ett exempel är hur arbetet med att motverka social isolering/ensamhet är strukturerat. En annan intressant trend bland deltagande städer är utvecklingen av generationsöverskridande mötesplatser och boendeformer vars erfarenheter är intressanta i omvårdnadsnämndens och kultur- och fritidsnämndens pågående utvecklingsarbete kring gemensamma mötesplatser.

Nämnden kommer också att delta i den informella arbetsgruppen Inclusion of people with

disabilities, för att skapa utbyte inom funktionshinderområdet med städer i Eurocities.

Omvårdnadsnämnden har under flera år samarbetat med ett kanadensiskt universitet där elever som studerar skandinavisk äldreomsorg vid ett flertal tillfällen besökt Solna. Nämnden är positivt inställd till fortsatt samarbete.

Nämnden kommer under 2025 att söka kontakt med Solnas vänorter för att utforska ett utökat samarbete i gemensamma utvecklingsområden.

Likabehandling

Nämndens likabehandlingsarbete syftar till att alla medborgare ska få likvärdigt bemötande och service. Arbetet bidrar på detta sätt till att utveckla nämndens verksamhet och dess kvalitet. Nedan beskrivs det huvudsakliga likabehandlingsarbetet under 2025.

Nämnden fortsätter i samverkan med socialnämnden att utveckla arbetet mot våld i nära relationer som även omfattar hedersvåld, riktat till både till stadens äldre och till personer med funktionsnedsättning.

Handläggarna på myndighetsavdelningen har utbildning i normkritiskt tänkande, likabehandling och att arbeta för att undvika kränkande särbehandling.

Information om likabehandlingsarbete är en självklar del i introduktionen av nyanställda och som en grund i ledarskapsutbildningen i staden.

I syfte att stärka barnens perspektiv fortsätter nämndens myndighetsavdelningar säkerställa att i de ärenden som berör barn ska hänsyn tas till deras behov.

Myndighetsavdelningen fortsätter under 2025 att utveckla kontakten med myndigheten utifrån ett brukar-/kundperspektiv, med grund i den uppföljning som påbörjats under 2024.

Upphandling enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) innebär för äldre och för personer med funktionsnedsättning en ökad valfrihet i valet av utförare av beviljade insatser.

Nämndens arbete för att öka hälsa, välbefinnande och livsglädje hos äldre fortsätter. Det sker bland annat genom samverkan med kultur- och fritidsnämndens verksamheter, frivilligorganisationer och andra volontärer och har som syfte att bryta social isolering, ge social stimulans, erbjuda friskvård- och/eller kulturaktiviteter. Valfärdsbiblioteket fortsätter att erbjuda utlåning av välfärdsteknik till seniorer. Nämnden fortsätter arbetet med att erbjuda personer med demenssjukdom och deras anhöriga stöd för att motverka social isolering.

Wi-Fi är installerat på vård- och omsorgsboenden för att underlätta kommunikation och kontakt med närstående liksom möjligheten att använda appar, läsa tidningen, spela spel med mera.

Digitala möten är en etablerad arbetsform inom och mellan organisationer men erbjuds också som kontaktväg för medborgare, till exempel kunder och anhöriga. Det är många som föredrar

digitala kontakter framför fysiska och formerna är under fortsatt utveckling.

Miljö och klimat

Nämndens miljö- och klimatarbete utgår från stadens miljöpolicy med tillhörande strategier inom miljöområdet samt nämndens nämndmål. Nedan beskrivs de huvudsakliga aktiviteterna inom miljö- och klimatområdet under 2025 utifrån miljöpolicyens fokusområden.

Nämnden planerar under 2025 att genomföra åtgärder med grund i den förstudie som gjorts rörande måltidssituationen på vård- och omsorgsboenden, omfattande bland annat matsvinn, ekologiska produkter och produkter med låg klimatpåverkan.

Nämndens verksamheter ska genomgå stadens miljöutbildningar under 2025.

I linje med inriktningen i Solna stads klimatstrategi fortsätter omvårdnadsnämnden att genomföra en översyn av materialåtervinning och matavfallsinsamling i nämndens verksamheter.

Omvårdnadsnämnden planerar även att göra en översyn av nämndens användning av fordon i syfte att bidra till en fossilbränslefri fordonsflotta senast 2030.

Nämnden kommer i samverkan med miljö- och hälsoskyddsnämnden att fortsätta arbetet med att säkra verksamheterna från konsekvenser av värme och skyfall.

Vid de upphandlingar som omvårdnadsnämnden gör under 2025 kommer relevanta aspekter i stadens miljöpolicy, med tillhörande strategidokument, beaktas i kravställningar.

Förväntad utveckling

Prognos för verksamheter

Enligt stadens senaste befolkningsprognos för åren 2025 - 2030 beräknas antalet personer över 65 år att öka från 13 353 personer till 14 293 personer.

Personer i behov av hemtjänst Solna beräknas öka med ca 18% från 2023 till 2030. Denna ökning medför att antalet hemtjänsttimmar beräknas öka med 75 000 till ca. 475 000. Sett till den demografiska utvecklingen bedöms behovet av vård- och omsorgsplatser öka med ca 90 platser över de kommande åren. Inget talar i dagsläget för att behovet skulle öka i snabbare takt än den demografiska utvecklingen.

Beträffande LSS-bostäder är den samlade bedömningen att Solna stad behöver öka kapaciteten med 4–5 platser årligen för att svara mot behoven. Den samlade bedömningen är att de planerade uppstarterna under de kommande åren, antalet platser i det fasta beståndet samt tillgång till platser inom valfrihetssystemet svarar mot behovet. Behovet av platser i daglig verksamhet kan komma att öka med 4–5 per år. Eventuella variationer bör kunna hanteras inom valfrihetssystemet för daglig verksamhet.

Insatserna personlig assistans, korttidsvistelse och korttidstillsyn har de senaste tio åren varit i ungefärligt samma omfattning, mellan 30 och 50 personer erhåller respektive insats. För samtliga insatser enligt LSS är det svårt att göra prognoser då verksamheterna omfattar små volymer. Därav antar omvårdnadsnämnden att utvecklingen kommer att följa befolkningsutvecklingen.

Ny socialtjänstlag

Under 2025 träder preliminärt en ny socialtjänstlag i kraft, vilket innebär en stor omställning till en långsiktigt hållbar, mer förebyggande och kunskapsbaserad socialtjänst.

Arbetet med omställning till den nya socialtjänstlagen tydliggörs genom beskrivning av aktiviteter under nämndens löpande verksamhet enligt reglemente.

Kompetensförsörjning, välfärdsteknik och nya arbetssätt

Välfärdsbehoven ökar till följd av att antalet äldre ökar samtidigt som befolkningen i arbetsför ålder inte ökar i samma takt. Denna utveckling ställer sammantaget krav på att utveckla omvårdnadsnämndens verksamhet och arbetssätt. Nämnden behöver säkerställa att kompetensen på tillräcklig nivå och i tillräcklig omfattning. För att klara kompetensutmaningen behöver organisation och arbetssätt utvecklas. Det handlar bland annat om att utforska nya arbetssätt och det stöd som ny teknik kan bidra med, använda kompetensen effektivt och identifiera nya yrkesroller. Staden behöver också ta tillvara, utveckla och bibehålla befintliga medarbetare.

Välfärdsteknik och utvecklingen av den är en viktig del. Den digitala utvecklingen ger möjligheter till att skapa effektivare arbetssätt samt underlätta rekrytering av chefer och personal i framtiden. Exempel på utvecklingsområden är förebyggande verksamhet och hemtjänst med ökad digitalisering, samt modernare och mer användarvänliga journalsystem för verksamheterna. Det sistnämnda är också en förutsättning för en databaserad verksamhetsutveckling.

Arbetet med kompetensförsörjning, välfärdsteknik och nya arbetssätt tydliggörs genom beskrivning av aktiviteter under nämndens löpande verksamhet enligt reglemente.

Samverkan med Region Stockholm

Ett viktigt utvecklingsområde är samverkan mellan kommunen och Region Stockholm samt inom stadens förvaltningar. Regeringens initiativ om en omställning av hälso- och sjukvården (God och nära vård) har resulterat i en överenskommelse mellan kommunerna i Stockholms län och Region Stockholm (HÖK). Överenskommelsens övergripande mål är att den enskilde ska få en god, sömlös och personcentrerad vård och omsorg samt att befolkningens hälsa ska förbättras. Det ska ske på ett samordnat, jämlikt och kostnadseffektivt sätt. Målgruppen är patienter och brukare, inklusive barn och unga, med behov av sammanhållna insatser från båda huvudmännen.

Arbetet med omställningen till en god och nära vård och omsorg tydliggörs genom beskrivning av aktiviteten under nämndens löpande verksamhet enligt reglemente.

Det finns tecken på att kommuner behöver rusta sig för att kunna ta emot personer med mer komplexa medicinska behov. Nämnden behöver ta höjd för detta i den framtida planeringen av, och resursbehovet för, bland annat avancerade hälso- och sjukvårdsinsatser i särskilt boende, i samverkan med både regionen och länets övriga kommuner.

Region Stockholm inför informationsöverföringssystem för att säkerställa en trygg och säker planering för de patienter som vårdas inom slutenvården och är i behov av kommunala insatser och eller insatser från öppna vården. Nämnden behöver fortsatt samverka och arbeta för att regionens system ska fungera tillsammans med nämndens insatser och verksamhetssystem.

Strategisk lokalplanering

Nämnden fortsätter under 2024 att förstärka samverkan med byggnadsnämnden utifrån planerade exploateringar för nya boenden. I samverkan med tekniska nämnden fortsätter det nära samarbetet för service och underhåll av befintliga lokaler. Detta för att säkra en hållbar analys och process för en hållbar boendeplanering för både äldre och personer med funktionshinder.

Nämnden fortsätter utveckla arbetet med tydligare uttrycka och planera behovet av framtida lokaler, utifrån ett uppdaterat lokalprogram, i samverkan med kommunstyrelsen, byggnadsnämnden och tekniska nämnden. Ledtider för nya lokaler är långa och planeringen behöver tydligt stämmas av gentemot nämndens prognosticerade behov, vilket också omfattar genomlysning av existerande lokaler och översyn av i vilken regi verksamhet ska bedrivas.

Trygghet, säkerhet och kontinuitet

Nämnden ska ge boende i Solna en trygg och säker insats vid behov. Samtidigt pågår en samhällsutveckling med en ökad extern hotbild, till exempel kopplat till bedrägerier mot äldre, skjutningar, bombdåd, höjd nationell säkerhetsnivå och välfärdsbrott. Nämnden fortsätter därför utveckla arbetet för att ge solnabor en trygg och säker insats, i samverkan med kommunstyrelsen och stadens övergripande trygghetsarbete.

Nämnden har i samverkan med socialnämnden under 2024 säkrat att verksamhetens rutiner för krisberedskap och kontinuitet följer stadens övergripande riktlinjer och anvisningar, med fokus på ledningsnivå. Arbetet fortsätter under 2025 med fokus på fortsatt utbildning och träning i all verksamhet.

Konkurrensutsättning

Avtal som ska upphandlas

Avtalsbeteckning	Diarienummer
Verksamhetsdrift av gruppboendestaden Spårvägen 12	ON 2017:17
Trygghetsplattform vård- och omsorgsboenden	ON/2022:93

Avtalsbeteckning	Diarienummer
System för personalplanering	Nytt avtal
Revidering av valfrihetssystem för LSS-bostad (LOV)	ON/2013:77
Revidering av valfrihetssystem för daglig verksamhet (LOV)	ON/2021:107
Funktionslösning för e-tillsyn	ON/2020:115
Direktupphandling farmaceutiska tjänster, kvalitetsgranskning av läkemedelshandtering	ON 2022:94

Större avrop på befintliga ramavtal

ON/2023:90 Avrop från Adda ramavtal Fordon 2022

21/47 Avropsavtal tvätteritjänster

Intern kontroll

Varje nämnd ansvarar för intern kontroll inom sitt verksamhetsområde enligt kommunfullmäktiges reglemente. En god intern kontroll bidrar till att säkerställa att verksamheten bedrivs ändamålsenligt, kostnadseffektivt och säkert.

I samband med verksamhetsplan och budget ska varje nämnd ta fram en internkontrollplan för nästa år som beskriver väsentliga risker i verksamheten. Riskerna sorteras in i en av fyra kategorier: styrning, medarbetare, ekonomi och verksamhetsprocesser. Riskerna kopplas sedan till en process eller rutin. Verksamheten ska bedöma sannolikheten för och konsekvensen av om en risk skulle inträffa. Bedömningen redovisas som ett riskindex 1-25, där 25 är hög risk. Internkontrollplanen beskriver kontrollmoment för hur verksamheten ska kontrollera att risken inte har inträffat. Internkontrollplanen följs upp i samband med budgetuppföljning per april, delårsrapport per augusti och årsredovisning.

Process	Risk	Riskindex	Kontrollmoment	Hur ska kontrollen utföras och när
Hantera leverantörsreskontra	Entreprenör fakturerar medvetet eller omedvetet staden fel belopp (ej enligt avtal eller ej enligt leverans).	6	Månatlig kontroll i samband med ekonomisk analys	Månatligen
Hantera personuppgifter	Obehöriga kommer åt att ta del av enskildas uppgifter, personal tar del av information de inte har rätt till.	3	Kontroll att loggkontroller gällande HSL-, LSS- och SoL- dokumentation genomförs enligt förvaltningens anvisning och riktlinjer.	Årligen
	Rutiner för personuppgiftshandling följs inte (GDPR) och känsliga personuppgifter sprids.	8	Uppföljning av personuppgiftsincidenter	
Hälsa- och sjukvård	Risk för brister i patientsäkerhet relaterat till bristande kontinuitet i sjuksköterskegruppen.	8	Kontroll att månatlig redovisning till medicinskt ansvarig sjuksköterska görs. Redovisas i patientsäkerhetsberättelse en gång per år som föredras i nämnd.	Årligen
Kommunicera via digitala kanaler	Information på hemsidan om val av utförare uppfyller inte lagkrav	10		
Planera och följa upp och utveckla	Nämndens budget är i obalans. Kostnader avviker väsentligt från budgetram.	4	Kontroll av uppföljning enligt stadens anvisningar för budgetuppföljningar, delårsrapporter samt verksamhetsmål. Kontinuerlig uppföljning av	Vid avtalsuppföljning årligen

Process	Risk	Riskindex	Kontrollmoment	Hur ska kontrollen utföras och när
			nyckeltal. resultat sammanställs och föredras i nämnden.	

Omvårdnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-10-04
ON/2024:92

Avtalsförlängning, Algatan 5, Nytida AB

Förslag till beslut

Omvårdnadsnämnden beslutar att avtal om drift av verksamheten Algatan 5 enligt upphandling ON/2017:71 ska förlängas.

Sammanfattning

Solna stad har genom upphandling ON/2017:71 gällande verksamhetsdrift av LSS-gruppbofastaden Algatan 5, upphandlat driften av verksamheten till Nytida AB. Huvudavtalets avtalstid är till och med 2021-08-31 med möjlighet till två förlängningar om fyra år (totalt 3+4+4 år). Solna stad har genomfört den första förlängningen som har en löptid till 2025-08-31. Solna stad ska senast 2024-11-30 meddela utföraren om Solna stad avser att genomföra den andra och sista förlängningen av avtalet med fyra år.

Solna stad avser förlänga avtalet med Nytida AB gällande verksamhetsdriften av Algatan 5. Riskanalysen, se bilaga 1, stärker bedömningen att förlänga avtalet. Det innebär att avtalets nya slutdatum blir per den 2029-08-31 och ingen möjlighet till ytterligare förlängning av avtalet finns.

Att förlänga avtalet kräver ingen signering av parterna.

Handlingar

Bilaga 1. Riskanalys – beslut om avtalsförlängning för Algatan 5 som drivs av Nytida AB

Helena Åman
Förvaltningschef

Patrik Ulander
Chef staben för kvalitetsutveckling

Beslutet expedieras till:
Nytida AB

Omvårdnadsförvaltningen

Tjänsteskrivelse

2024-10-07
ON/2024:91

Beslut att ta över Södra Långgatan 21C i egen regi

Förslag till beslut

Omvårdnadsnämnden beslutar att Solna stads egen regi, Humaniora Omsorg, den 16 maj 2025 tar över driften av Södra Långgatan 21C (upphandling ON/2020:91).

Sammanfattning

Omvårdnadsnämnden har den 24 september 2024, ingått en överenskommelse med Mango Omsorg AB att driften av gruppbofastaden Södra Långgatan 21C (ON/2020:91) övergår till annan utförare från och med den 16 maj 2025. Omvårdnadsnämnden ska besluta om gruppbofastaden därefter ska drivas i egen regi eller om en upphandling ska genomföras.

Omvårdnadsförvaltningen förordar att driften av gruppbofastaden Södra Långgatan 21C tas över i egen regi, Humaniora Omsorg. Bedömningen är att drift i egen regi har goda förutsättningar för verksamheten att utvecklas. Beslut om drift kan omprövas över tid. Se Bilaga 1, Riskanalys av driftsform för Södra Långgatan 21C.

Handlingar

- Bilaga 1. Riskanalys av driftsform för Södra Långgatan 21C

Helena Åman
Förvaltningschef

Patrik Ulander
Chef staben för kvalitetsutveckling